

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА
О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О СТЕЧАЈУ

Члан 1.

У Закону о стечају („Службени гласник РС”, бр. 104/09, 99/11 – др. закон и 71/12 – УС), у члану 19. став 2. мења се и гласи:

„Стечајни управник има статус службеног лица у смислу одредаба Кривичног законика којима се регулише положај службеног лица.”

Члан 2.

Члан 20. мења се и гласи:

„Члан 20.

Стечајног управника именује стечајни судија решењем о отварању стечајног поступка.

Избор стечајног управника врши се методом случајног одабира са листе активних стечајних управника за подручје надлежног суда, коју суду доставља Комора стечајних управника (у даљем тексту: Комора). Министар надлежан за послове привреде (у даљем тексту: министар) прописује ближе услове и начин избора стечајног управника методом случајног одабира.

Изузетно, избор стечајног управника може се вршити одабиром са листе активних стечајних управника за територију Републике Србије ако делатност стечајног дужника, сложеност случаја или потреба за специфичним искуством стечајног управника то захтева.

Избор стечајног управника из става 3. овог члана је дозвољен у случају када је укупна имовина стечајног дужника већа од 500.000.000 динара према последњем финансијском извештају и ако је број запослених код стечајног дужника већи од 50 на дан подношења предлога за покретање стечајног поступка.

Стечајни повериоци имају право да предложу стечајном судији именовање стечајног управника уз предлог за отварање стечајног поступка.

У случају да стечајни повериоци чија потраживања чине више од 60% стечајних потраживања исказаних у извештају из члана 68. став 2. овог закона искључујући потраживања повезаних лица, предложу стечајног управника, стечајни суд је обавезан да га именује.

У претходном стечајном поступку, привремени стечајни управник се именује решењем стечајног судије на исти начин као у случају именовања решењем о отварању стечајног поступка.

Изузетно од ст. 2, 3, 4, 5, 6. и 7. овог члана, у стечајном поступку над правним лицем које је у већинској јавној или друштвеној својини, као и у случају када је током стечајног поступка разрешен стечајни управник или се промени власничка структура тако да стечајни дужник постане правно лице у већинској јавној својини, стечајни судија врши избор стечајног управника и привременог стечајног управника на предлог организације за надзор из члана 22. овог закона као јединог овлашћеног предлагача.

Члан 3.

У члану 21. став 1. тач. 2) и 4) после речи: „директор” у одређеном падежу, додају се запета и реч: „власник” у одговарајућем падежу, а после речи: „стечајног дужника” речи: „или повезаног лица”.

У тачки 3) после речи: „стечајним дужником” додају се речи: „или повезаним лицем”.

У тач. 5), 6), 7) и 9) после речи: „стечајног дужника” додају се речи: „или повезаног лица”.

Члан 4.

Наслов изнад члана 22. мења се и гласи:

„Организација за надзор стечајних поступака”

У члану 22. став 1. мења се и гласи:

„Посао надзора економске оправданости поступања стечајних управника и економске оправданости и изводљивости плана реорганизације, извештавања и праћења стечајних поступака поверава се организацији која је посебним законом одређена да обавља ове послове (у даљем тексту: Организација за надзор).”

После става 1. додају се нови ст. 2. и 3, који гласе:

„Организацији за надзор поверава се заступање свих поверилаца у јавној својини (јавна предузећа и друга правна лица са већинском својином Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, Пореска управа, Управа царина, Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Републички фонд за здравствено осигурање, Републичка дирекција за робне резерве, Фонд за развој Републике Србије и други републички органи и организације) у свим стечајним поступцима.

Послове организације за надзор до ступања на снагу посебног закона обавља Агенција за приватизацију.”

Досадашњи ст. 2. и 3. који постају ст. 4. и 5. мењају се и гласе:

„Организација за надзор може поднети план реорганизације односно унапред припремљени план реорганизације за стечајне дужнике у већинској јавној или друштвеној својини у складу са овим законом.

Министар прописује основе и мерила за одређивање накнаде за надзор, праћење и извештавање о стечајним поступцима.”

Члан 5.

У члану 23. став 1. после речи: „издаје” додају се речи: „и обнавља”, речи: „овлашћена организација” замењују се речју: „Комора”, а после речи: „о издавању” додају се речи: „или обнављању”.

У ставу 2. тачка 4) мења се и гласи:

„4) има три године радног искуства на пословима са високом стручном спремом или три године радног искуства на пословима асистента стечајног управника или три године радног искуства на пословима овлашћеног ревизора у складу са прописима којима се уређује ревизија;”.

После става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„У програму полагања стручног испита за добијање лиценце обезбедиће се провера знања из области стечајног права, финансијског извештавања, рачуноводства, програма за аутоматско вођење стечаја и електронско извештавање. Пре издавања лиценце кандидат мора успешно проћи обуку из корпоративног управљања.”

Досадашњи ст. 3. и 4. постају ст. 4. и 5.

После става 5. додаје се нови став 6, који гласи:

„Асистент стечајног управника је лице са високом стручном спремом уписано у именик асистената стечајних управника који се оспособљава за звање стечајног управника.”

У досадашњем ставу 5. који постаје став 7. речи: „овлашћена организација” замењују се речју: „Комора”.

У досадашњем ставу 6. који постаје став 8. речи: „и 5.” замењују се речима: „и 7.”.

Досадашњи ст. 7. и 8. постају ст. 9. и 10.

Члан 6.

У члану 24. ст. 1, 2, 3, 6. и 8. речи: „овлашћена организација” у одређеном падежу замењују се речју „Комора” у одговарајућем падежу.

У ставу 2. речи: „Стечајни управник може обновити лиценцу” замењују се речима: „стечајном управнику се обнавља лиценца”.

Члан 7.

У члану 25. став 1. мења се и гласи:

„Комора води именик стечајних управника, канцеларија стечајних управника и именик асистената стечајних управника.”

После става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Комора је дужна да све податке и измене именика доставља Организацији за надзор у року од осам дана од дана измене.”

Досадашњи став 2. постаје став 3.

Досадашњи став 3. који постаје став 4. мења се и гласи:

„У именик стечајних управника као активни стечајни управници уписују се лица која су, осим лиценце за обављање послова стечајног управника, доставила доказ о постојању обавезног осигурања од професионалне одговорности за текућу годину и која су се регистровала као предузетници или су запослени у канцеларији стечајног управника.”

После става 4. додају се нови ст. 5. и 6, који гласе:

„Канцеларија стечајног управника има статус привредног друштва које се искључиво бави спровођењем стечајних поступака, као и правним и рачуноводственим пословима, управљачким делатностима и саветовањем у вези послова управљања који су у функцији обављања послова стечајног управника. У именик канцеларија стечајних управника Комора уписује само она привредна друштва која задовољавају овај услов и имају запосленог барем једног активног стечајног управника. Министар ближе прописује начин провере услова уписа у именик.

За штету коју стечајним, разлучним и заложним повериоцима проузрокује стечајни управник, главни дужник је стечајни управник, а канцеларија стечајног управника солидарно одговара до висине штете од 5.000.000 динара.”

Досадашњи став 4. који постаје став 7. мења се и гласи:

„У именик активних стечајних управника не може бити уписано лице које је у радном односу, осим ако је запослено у канцеларији стечајног управника.”

После става 7. додаје се нови став 8, који гласи:

„У именик асистената стечајних управника, уписују се лица са високом стручном спремом запослена у канцеларији стечајног управника која Комори пријави стечајни управник. Стечајни управник не може пријавити више од три асистента. Стечајни управник је дужан да без одлагања писменом изјавом обавести Комору о промени статуса лица које је пријављено као асистент стечајног управника.”

У досадашњим ст. 5. и 6. који постају ст. 9. и 10. речи: „овлашћена организација” у одређеном падежу замењују се речју: „Комора” у одговарујућем падежу.

Члан 8.

Члан 26. брише се.

Члан 9.

У члану 27. став 1. после тачке 2) додаје се тачка 2а), која гласи:

„2а) у року од 15 дана од дана именовања сачини листу вероватних стечајних и разлучних потраживања по исплатним редовима на основу књиговодствених података и достави је суду и Организацији за надзор;”.

После тачке 7) додаје се тачка 7а), која гласи:

„7а) у року од 30 дана од дана именовања изврши анализу пословања стечајног дужника за период од 5 година пре покретања стечаја, и за сваку годину сачини листу прилива и одлива, листу отуђене имовине и листу свих уговора о отуђењу, анализира пословање са повезаним лицима, утврди поштовање забране сукоба интереса, пробоја правне личности и поштовање одредаба Закона о привредним друштвима које се тичу поступања у најбољем интересу стечајног дужника и његових поверилаца и поднесе извештај суду и Организацији за надзор;”.

После става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Сви извештаји стечајног управника су јавни документи и јавно се објављују у електронском облику на интернет страници Организације за надзор.”

Досадашњи ст. 2, 3, 4, 5. и 6. постају ст. 3, 4, 5, 6. и 7.

Досадашњи став 6. који постаје став 7. мења се и гласи:

„Стечајни управник је дужан да у вршењу својих послова пружа увид у свој рад Комори, те да обезбеђује неопходне податке и документацију, као и да сарађује у поступку вршења надзора над његовим радом.”

Досадашњи ст. 7, 8. и 9. постају ст. 8, 9. и 10.

Досадашњи став 9. који постаје став 10. мења се и гласи:

„Министар доноси националне стандарде за управљање стечајном масом.”

Члан 10.

Члан 29. мења се и гласи:

„Члан 29.

Стечајни управник доставља тромесечне писане извештаје о току стечајног поступка и о стању стечајне масе одбору поверилаца, стечајном судији, Комори и Организацији за надзор у року од 20 дана од дана истека тромесечног периода.

Стечајни управник је дужан да извештаје достави електронским путем, а Организација за надзор је дужна да извештаје јавно објави у року од седам дана од дана пријема на својој интернет страници. Стечајном судији се извештаји достављају у писаном облику.

На захтев одбора поверилаца или поверилаца чија су укупна утврђена или оспорена потраживања већа од 20% од укупног износа пријављених потраживања стечајних поверилаца, стечајни управник је дужан да доставља и месечне и друге извештаје најкасније у року од 20 дана од дана пријема захтева.

Писани извештај може се доставити поштом, факсом, електронским путем или личном доставом.

Тромесечни извештај нарочито садржи:

- 1) списак имовине која је продата, пренесена или на други начин отуђена;
- 2) списак готовинских прилива и одлива учињених у току претходна три месеца;
- 3) почетно и крајње стање на рачуну стечајног дужника;
- 4) списак обавеза стечајног дужника;
- 5) списак ангажованих стручњака и износа који су им исплаћени.

Привремени стечајни управник доставља посебан писани извештај о току претходног стечајног поступка лицима из става 1. овог члана, који нарочито садржи податке из става 5. тач. 1) до 4) овог члана.

Стечајни управник доставља завршни рачун стечајном судији, одбору поверилаца и Организацији за надзор.

Образац и начин достављања извештаја из става 1. овог члана ближе прописује Организација за надзор.

Члан 11.

У члану 32. став 3. мења се и гласи:

„На предлог стечајних поверилаца, који имају више од 60% укупних вероватних и утврђених стечајних потраживања искључујући потраживања повезаних лица, за разрешење и истовремено именовање новог стечајног управника, стечајни судија ће разрешити стечајног управника и када не постоје разлози за разрешење из става 1. овог члана и истим решењем именовати предложеног стечајног управника.”

Став 4. мења се и гласи:

„Одбор поверилаца, Комора и Организација за надзор имају право да стечајном судији поднесу примедбе на радње стечајног управника.”

После става 4. додају се нови ст. 5, 6. и 7, који гласе:

„Стечајни судија је дужан да у року од три дана од дана подношења примедби на радње прибави изјашњење стечајног управника или одбаци примедбу као неуредну.

Стечајни судија одлучује о примедби на радње стечајног управника у року од седам дана од дана изјашњења стечајног управника. стечајни судија може да захтева додатне податке од подносиоца примедбе као и економске анализе и мишљење од Организације из члана 22. овог закона.

Сваки стечајни и разлучни поверилац има право да одбору поверилаца поднесе примедбе на радње стечајног управника. Одбор поверилаца у року од 7 дана од дана изјашњења стечајног управника одлучује о томе да ли ће и сам поднети примедбу стечајном судији.”

Досадашњи став 5. постаје став 8.

У досадашњем ставу 6. који постаје став 9. речи „овлашћеној организацији” замењују се речју: „Комори”.

Досадашњи став 7. постаје став 10.

Члан 12.

У члану 34. после става 7. додаје се нови став 8, који гласи:

„Награда и накнада стварних трошкова се исплаћују на рачун предузетника или канцеларије стечајног управника код које се стечајни управник води као запослени.”

Досадашњи став 8. постаје став 9.

Члан 13.

После члана 34. додају се назив одељка и чл. 34а, 34б, 34в, 34г, 34д, 34ђ, 34е, 34ж, 34з, 34и, 34ј, 34к, 34л, 34љ, 34м, 34н, 34њ, 34о и 34п, који гласе:

„2.2а Комора

Члан 34а

Комора је професионално удружење у које се удружују сви стечајни управници уписани у именик.

Комора послује као непрофитно удружење.

Комора има својство правног лица са овлашћењима одређеним законом и статутом Коморе (у даљем тексту: статут).

Комора се уписује у Регистар удружења сходном применом прописа који уређује регистрацију удружења на начин и по поступку који је прописан законом којим се уређује поступак регистрације у Агенцији за привредне регистре.

Седиште Коморе је у Београду.

Послови коморе

Члан 34б

Комори обавља следеће послове као поверене: одлучивање о захтеву за упис у именик стечајних управника, канцеларија стечајних управника и асистената стечајних управника, вођење именика стечајних управника, канцеларија стечајних управника и асистената стечајних управника и вођење дисциплинских поступака против стечајних управника.

Надзор над радом Коморе у делу поверених послова обавља Министарство надлежно за послове привреде (у даљем тексту: Министарство).

Комора:

- 1) доноси статут, кодекс професионалне етике стечајних управника и друге акте, у складу са законом и статутом;
- 2) чува углед, част и права професије стечајних управника;
- 3) стара се да стечајни управници савесно и у складу са законом обављају своје послове;
- 4) представља стечајне управнике код државних органа ради заштите права и интереса професије;
- 5) стара се о стручном усавршавању стечајних управника и организује стручне скупове, семинаре и саветовања у области стечаја;
- 6) успоставља и остварује сарадњу са коморама стечајних управника других земаља;
- 7) обавља друге послове утврђене овим законом и статутом.

Статут

Члан 34в

Статутом и другим општим актима Коморе уређује се организација и пословање Коморе, начин избора органа Коморе и друга питања од значаја за рад Коморе.

Министарство даје сагласност на статут и друге опште акте Коморе у делу који се односи на поверене послове.

Органи

Члан 34г

Органи Коморе су: Скупштина, Извршни одбор, Надзорни одбор и Председник Коморе.

Скупштина

Члан 34д

Чланови Скупштине Коморе су стечајни управници уписани у именик.

Скупштина Коморе:

- 1) доноси статут, кодекс професионалне етике стечајних управника и друге акте Коморе;
- 2) бира чланове извршног и надзорног одбора, председника Коморе и чланове других органа Коморе;
- 3) одлучује о другим питањима предвиђеним законом и статутом.

Извршни одбор

Члан 34ђ

Извршни одбор Коморе има пет чланова. Мандат чланова Извршног одбора је две године. Након истека мандата три члана могу бити једном реизабрана.

Извршни одбор:

- 1) предлаже статут и друге опште акте Коморе;
- 2) припрема седнице скупштине Коморе;
- 3) стара се о пословању Коморе;
- 4) одлучује о висини чланарине и начину њеног плаћања;
- 5) обавља и друге послове одређене законом и статутом.

Чланарина се састоји из два дела, и то из фиксног месечног износа, који не може бити нижи од 2.000 динара и променљивог дела, који зависи од ликвидационе вредности стечајне масе, који не може бити нижи од 1.000 динара месечно по стечајном предмету. Променљиви део доспева на наплату исплатом прелиминарне, односно коначне награде.

На одлуку Извршног одбора Коморе о тарифи услуга и висини чланарине, сагласност даје Министарство.

Надзорни одбор

Члан 34е

Надзорни одбор врши надзор над законитошћу рада и финансијским пословањем Коморе.

Надзорни одбор има три члана. Мандат чланова је годину дана. Након истека мандата, два члана могу бити једном реизабрана.

Председник Коморе

Члан 34ж

Председник Коморе представља и заступа Комору.

Председник Коморе бира се на три године и може бити једном реизабран.

Председник Коморе:

- 1) представља Комору;
- 2) стара се да Комора ради и послује у складу са законом и статутом;
- 3) извршава одлуке Скупштине и Извршног одбора Коморе у складу са статутом;
- 4) врши друге послове одређене законом и статутом.

Надзор над радом стечајних управника који врши Комора

Члан 34з

Надзор над радом стечајних управника обавља и Комора.

Комора обавља надзор по службеној дужности, најмање једанпут у три године.

Комора може обавити надзор и по притужбама странака.

Комора може да оствари увид у: предмете, податке и други архивски материјал стечајних управника; књиговодствену и другу документацију.

Комора је овлашћена да наложи стечајном управнику отклањање недостатака у одређеном року, а у случају да стечајни управник не отклони указани недостатак, председник Коморе подноси предлог за покретање дисциплинског поступка.

Извештај о пословању

Члан 34и

Стечајни управник је дужан да подноси Комори једном годишње финансијски извештај о пословању стечајног дужника, односно о стечајној маси.

Акт о начину извештавања и садржини извештаја доноси министар.

Подаци из годишњег извештаја стечајних управника објављују се на интернет страници Министарства и Коморе и доступни су јавности.

Дисциплинска одговорност

Члан 34ј

Стечајни управник одговара ако својим поступцима у вршењу своје делатности крши одредбе овог закона и других прописа и ако било којим својим поступком вређа част и углед професије стечајног управника.

Одговорност за кривично дело или прекршај не искључује дисциплинску одговорност стечајног управника.

Дисциплинске повреде

Члан 34к

Дисциплинске повреде стечајног управника су:

- 1) предузимање правних и фактичких радњи или пропуштањем дужних радњи које за последицу имају умањење стечајне масе;
- 2) свесно прикривање законске сметње која је услов за именовање;
- 3) обављање делатности неспојиве са угледом, чашћу и независношћу стечајног управника;
- 4) предузимање радњи у поступку и поред постојања разлога за искључење;
- 5) повреда дужности чувања службене тајне;
- 6) прекорачење овлашћења поверених законом;
- 7) наплата веће награде или накнаде трошкова него што је прописано;
- 8) вођење књига и евиденција супротно прописима;
- 9) јавно изношење личних, породичних и материјалних прилика странака до којих је дошао у вршењу делатности стечајног управника;
- 10) неплаћање чланарине Комори два месеца узастопно или три месеца са прекидима у току календарске године;
- 11) одбијање без оправданог разлога да се стручно усавршава;
- 12) повреде дужности утврђених другим прописима.

Дисциплинске мере

Члан 34л

Дисциплинске мере за дисциплинске повреде су:

- 1) опомена;
- 2) јавна опомена;
- 3) новчана казна од 100.000 до 1.000.000 динара;
- 4) одузимање лиценце.

Новчана казна из става 1. овог члана уплаћује се на прописани уплатни рачун јавних прихода.

Подаци о изреченим дисциплинским мерама из става 1. тач. 2) до 4) овог члана објављују се на интернет страници Организације за надзор и Коморе и без одлагања се достављају свим судовима који спроводе стечајне поступке, као и одбору поверилаца у свим поступцима у којима је именован стечајни управник коме је изречена дисциплинска мера.

Изрицање дисциплинских мера

Члан 34љ

Приликом изрицања дисциплинских мера узимају се у обзир све околности које могу да утичу на врсту мере и висину новчане казне, а нарочито тежина и последице дисциплинске повреде, учињена штета, степен одговорности и раније изречене дисциплинске мере.

Дисциплинска мера одузимања лиценце изриче се нарочито у случају ако је стечајни управник намерно или крајњом непажњом проузроковао штету за стечајну масу у висини преко 5.000.000 динара или уколико се ради о повратнику, водећи рачуна посебно о тежини раније и поновљене дисциплинске повреде, да ли је ранија дисциплинска повреда исте врсте или нова, колика је висини настале штете и колико је времена протекло од раније изречене дисциплинске мере.

Подаци о дисциплинским поступцима и изреченим мерама уписују се у Именик стечајних управника.

Дисциплински комисија

Члан 34м

Дисциплинска комисија спроводи дисциплински поступак ради утврђивања дисциплинске одговорности и изриче дисциплинске мере, у складу са овим законом.

Састав дисциплинске комисије

Члан 34н

Дисциплинску комисију чини пет чланова које именује министар, и то: два члана из реда стечајних управника које предлаже Комора, један члан из реда судија са искуством у поступцима стечаја кога предлаже Високи савет судства, један члан из реда државних службеника и један члан из редова судских вештака економске струке које предлаже министар. За сваког члана дисциплинске комисији се предлажу три кандидата. Предност при именовању имаће они кандидати који имају веће искуство и више објављених стручних радова из области стечајног права.

Чланови дисциплинске комисије именују се на две године и могу бити именовани на још један мандат.

Дисциплински поступак

Члан 34њ

Предлог за покретање дисциплинског поступка могу поднети стечајни судија у чијем предмету поступа стечајни управник, председник суда за чије подручје је стечајни управник именован, Организација за надзор и Председник Коморе, а на основу извршеног надзора, као и притужби и иницијатива странака у поступку, њихових заступника и пуномоћника.

Предлог за покретање дисциплинског поступка подноси се дисциплинском тужиоцу, кога предлаже Комора, а именује министар. Дисциплински тужилац може бити дипломирани правник са положеним правосудним испитом и најмање пет година радног искустава у струци.

Дисциплински тужилац испитује предлог за покретање дисциплинског поступка уколико постоје основи сумње да је стечајни управник учинио дисциплинску повреду. Дисциплински тужилац ће у року од 30 дана испитати наводе и достављене доказе, а по потреби и службеним путем прибавити релевантне доказе ради провере навода из предлога за покретање дисциплинског поступка. Уколико утврди да су наводи из предлога за покретање дисциплинског поступка основани, дисциплински тужилац ће поднети дисциплинску тужбу у којој ће навести дисциплинско дело које се стечајном управнику ставља на терет, време, место и начин извршења дисциплинског дела, предложити доказе, навести последице које су наступиле и дати предлог дисциплинске мере.

Уколико дисциплински тужилац оцени да нема основа за подношење дисциплинске тужбе, о томе ће обавестити подносиоца предлога за покретање дисциплинског поступка писаним путем, који у даљем року од осам дана има право да поднесе жалбу министру.

Дисциплинска тужба се доставља стечајном управнику са поуком да има право да се изјасни у року од 15 дана. Уколико се стечајни управник не изјасни у остављеном року, поступак ће се спровести као да је стечајни управник оспорио све наводе из дисциплинске тужбе.

На питања позивања, достављања, испитног поступка, записника, одржавања реда и друга питања која нису уређена овим законом примењују се правила општег управног поступка.

Одлука дисциплинске комисије

Члан 34о

О дисциплинској одговорности стечајног управника одлучује се на јавној расправи, након спроведеног доказног поступка предложеног од стране дисциплинског тужиоца и стечајног управника.

Одлука дисциплинске комисије о дисциплинској одговорности стечајног управника доноси се већином гласова.

Писани отправак одлуке о дисциплинској одговорности стечајног управника дисциплинска комисија доставља странкама у року од седам календарских дана након спроведене јавне расправе. Одлуком дисциплинске комисије дисциплинска тужба се одбија као неоснована или се дисциплинска тужба уважава као основана у ком случају се изриче и дисциплинска мера. Одлука дисциплинске комисије садржи образложење са разлозима доношења одлуке, с тим што се у образложењу наводи став сваког од чланова дисциплинског већа.

Против одлуке дисциплинске комисије може се у року од 15 дана изјавити жалба Министру, које је дужно да о жалби одлучи у року од 15 дана.

Против коначне одлуке дисциплинске комисије може се покренути управни спор.

Застарелост

Члан 34п

Рок застарелости за покретање дисциплинског поступка је 24 месеца од дана сазнања за повреду, а најдуже три године од дана када је повреда учињена.

Вођење дисциплинског поступка застарева у року од две године од дана покретања дисциплинског поступка.

Изречена дисциплинска мера не може се извршити када протекне једна година од дана правноснажности одлуке о изреченој дисциплинској мери.”

Члан 14.

У члану 35. став 2. после речи: „стечајни повериоци,” додају се речи: „изузев поверилаца четвртог исплатног реда,”.

Став 4. мења се и гласи:

„Процену основа и висине потраживања за потребе гласања на првом поверилачком рочишту у случају из става 3. овог члана, као и у другим случајевима (утврђивање права гласа на првој скупштини поверилаца, условна потраживања, спорна потраживања и слично) врши стечајни судија на основу образложеног предлога стечајног управника вероватна потраживања уноси у списак потраживања најкасније пет дана пре одржавања прве седнице скупштине. Списак вероватних потраживања не садржи потраживања из четвртог исплатног реда. Стечајни управник је дужан да до испитног рочишта стечајном судији благовремено предложи све промене које се односе на основ и висину вероватних потраживања.”

У ставу 8. после речи: „могу да закажу скупштину поверилаца” додаје се запета и речи: „предложе дневни ред и одреде председавајућег. Председник скупштине је дужан да стечајном судији, стечајном управнику и свим повериоцима достави емаил адресу за комуникацију.”

У ставу 13. после речи: „Повериоцима” додају се речи: „који немају потраживања правноснажно утврђена закључком суда,”.

После става 13. додаје се став 14, који гласи:

„На скупштини поверилаца се прво гласа о усвајању предложеног дневног реда, као и о свим предлозима за допуне и измене предложеног дневног реда.”

Члан 15.

У члану 38. став 4. мења се и гласи:

„Повезана лица у смислу овог закона, не могу бити чланови одбора поверилаца. Сви чланови одбора поверилаца су дужни да суду, стечајном управнику и свим повериоцима доставе емаил адресе за комуникацију.”

Став 9. мења се и гласи:

„Ако се на првом поверилачком рочишту не формирају поверилачки органи, дужност одбора поверилаца врши пет поверилаца чија су необезбеђена потраживања највећа у односу на укупна потраживања према стечајном дужнику у односу на списак потраживања формиран за потребе гласања на првом поверилачком рочишту.”

Члан 16.

У члану 39. после става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Ако председник одбора поверилаца у року од пет дана од дана добијања предлога више од половине чланова одбора не закаже седницу одбора поверилаца, предлагачи могу да закажу седницу одбора поверилаца, предложе дневни ред и одреде новог председника одбора.”

Досадашњи ст. 3, 4, 5. и 6. постају ст. 4, 5, 6. и 7.

Члан 17.

У члану 41. после става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Одбор поверилаца има право да о свом трошку ангажује стручно лице, које ће извршити анализу пословања стечајног дужника. Стечајни управник је дужан да ангажованом стручном лицу омогући потпун приступ и увид у пословне књиге, рачуноводствене исправе и другу релевантну документацију стечајног дужника.”

Досадашњи ст. 2, 3. и 4. постају ст. 3, 4. и 5.

Члан 18.

Назив члана 44. мења се и гласи:

„Злоупотреба захтева за изузеће и искључење и друге злоупотребе права”

У члану 44. после става 4. додају се ст. 5. и 6, који гласе:

„Промена седишта стечајног дужника два месеца пре подношења предлога и промена седишта стечајног дужника након подношења предлога за покретање стечајног поступка не утиче на месну надлежност суда у стечајном поступку.

На злоупотребу права промене седишта из става 5. овог члана суд води рачуна по приговору странке, до доношења одлуке о отварању стечајног поступка.”

Члан 19.

Назив члана 49. мења се и гласи:

„Разлучни и заложни поверилац”

У члану 49. после става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Заложни поверилац је лице које има заложно право на стварима и правима стечајног дужника о којима се воде јавне књиге или регистри, а нема истовремено и новчано потраживање према стечајном дужнику, које је наведеним заложним правом обезбеђено и није разлучни поверилац у смислу става 1. овог члана. Заложни поверилац није стечајни поверилац и не може да бира нити да буде изабран у скупштину и одбор поверилаца.”

У ставу 2. који постаје став 3. после речи: „става 1.” додају се речи: „и 2.”, речи: „њиховог” бришу се, а после речи: „потраживања” додају се речи: „разлучних поверилаца”.

Досадашњи ст. 3, 4. и 5. постају ст. 4, 5. и 6.

У досадашњем ставу 3. који постаје став 4. после речи: „разлучни” у одређеном падежу, додају се речи: „и заложни” у одговарајућем падежу.

Члан 20.

У члану 50. после става 3. додаје се нови став 4, који гласи:

„Предмет излучења може бити само ствар на којој је излучни поверилац стекао право својине пре покретања стечајног поступка, а која се у тренутку отварања стечаја налази у стечајној маси или туђа ствар уколико се налази код стечајног дужника по неком другом основу као што су на пример уговор о закупу, послузи, остави, лизингу.”

Досадашњи став 4. постаје став 5.

Члан 21.

У члану 54. став 4. мења се и гласи:

„Утврђују се следећи исплатни редови:

1) у први исплатни ред спадају неисплаћене зараде без пореза и доприноса запослених и бивших запослених, у износу минималних зарада и неплаћени доприноси за пензијско и инвалидско осигурање запослених, а чију основицу за обрачун чини најнижа месечна основица доприноса, сагласно прописима о доприносима за обавезно социјално осигурање на дан отварања стечајног поступка, који се уплаћују надлежном фонду;

2) у други исплатни ред спадају потраживања осталих стечајних поверилаца који нису потраживања из трећег и четвртог исплатног реда;

3) у трећи исплатни ред спадају потраживања стечајних поверилаца који су се пре отварања стечајног поступка уговором на којем су потписи уговарача оверени код надлежног органа, сагласили да буду намирени након пуног намирења потраживања једног или више стечајних поверилаца из другог исплатног реда, а који не спадају у четврти исплатни ред (субординирани повериоци), као и потраживања поверилаца, осим повезаних лица, по основу затезне камате од дана отварања стечајног поступка до дана намирења;

4) у четврти исплатни ред спадају потраживања повезаних лица.”

Став 5. брише се.

Члан 22.

У члану 59. став 5. мења се и гласи:

„Ако стечајни поступак буде отворен, у трошкове тог поступка улазе и трошкови претходног стечајног поступка.”

После става 5. додаје се став 6, који гласи:

„Стечајни судија може, уколико не постоји имовина за брзо уновчење или довољна средства за уновчење имовине, на основу образложеног предлога стечајног управника, да одреди додатни предујам члановима одбора поверилаца у складу са висином њиховог потраживања, уколико је то неопходно за даље вођење стечајног поступка и само у висини неопходних средстава за наставак поступка.”

Члан 23.

У члану 61. став 2. мења се и гласи:

„Обавеза из става 1. овог члана односи се и на чланове извршног, управног и надзорног одбора стечајног дужника којима је престала дужност отварањем стечајног поступка, као и на контролне чланове друштва.”

После става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Лица из става 1. и 2. овог члана дужна су да стечајном управнику одмах по позиву предају рачуноводствене исправе, пословне књиге, рачуноводствени софтвер, печате, кључеве и шифре стечајног дужника.”

Досадашњи став 3. који постаје став 4. мења се и гласи:

„Стечајни судија може решењем, против којег није дозвољена жалба, наложити стечајном дужнику, као и лицима из ст. 1. и 2. овог члана да, у одређеном року, предају извештај о економско-финансијском стању стечајног дужника, изјаве о имовини у смислу закона о извршењу и обезбеђењу, као и све друге изјаве и изјашњења за које стечајни судија оцени да су релевантни за даљи ток поступка.”

Досадашњи став 4. постаје став 5.

Досадашњи став 5. који постаје став 6. мења се и гласи:

„Уколико лица из става 1 овог члана не поступе по налогу стечајног судије из става 5. овог члана, сматра се да су извршили ометање ефикасног окончања стечајног поступка и да су причинили штету стечајном дужнику у висини затезне камате на укупну ликвидациону вредност стечајне масе за период непоступања по налогу стечајног судије.”

После става 6. додају се ст. 7. и 8, који гласе:

„Банке имају обавезу да на захтев стечајног управника доставе бројеве свих девизних и динарских рачуна, све изводе у електронској форми са свих динарских и девизних рачуна, као и све уговоре о орочењу средстава.

Јавни регистри има обавезу да на захтев стечајног управника доставе податке о имовини и правима стечајног дужника за период од пет година пре покретања стечаја.”

Члан 24.

У члану 62. после става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Уколико стечајни судија не изрекне мере обезбеђења дужан је да образложи непостојање разлога за изрицања мера из става 1. овог члана.”

Досадашњи ст. 3, 4, 5. и 6. постају ст. 4, 5, 6. и 7.

Члан 25.

У члану 68. став 1. реч: „расправљања” замењује се речју: „одлучивања”.

После става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Решењем о заказивању рочишта из става 1. овог члана стечајни судија налаже овлашћеном лицу стечајног дужника као и лицу које води књиговодствене послове стечајног дужника да за потребе рочишта достави извештај од значаја за расправу о отварању стечајног поступка чији садржај прописује министар. Непоступање лица коме је дат налог, представља ометање стечајног поступка и основ је за накнаду штете у смислу члана 61. став 6. овог закона.”

У досадашњем ставу 2. који постаје став 3. реч: „расправљања” замењује се речју: „одлучивања”.

У досадашњем ставу 3. који постаје став 4. реч: „расправља” замењује се речју: „одлучује”.

Члан 26.

Члан 77. мења се и гласи:

„Даном отварања стечајног поступка престаје радни однос свим запосленима код стечајног дужника и престаје да важи колективни уговор који је стечајни дужник закључио са запосленима.

Отварањем стечајног поступка запослени стичу право на отпремнину у висини минималне зараде по години рада у радном односу код стечајног дужника за коју нису примили отпремнину.

Разлику између неисплаћене зараде и минималне зараде која се пријављује у првом исплатном реду, као и отпремнине из става 2. овог члана запослени пријављују у другом исплатном реду.

Неплаћене доприносе за пензијско и инвалидско осигурање пријављује запослени.

Стечајни управник о отказу обавештава одговарајући орган односно организацију за запошљавање на чијој територији се налази седиште стечајног дужника.

Стечајни управник може уз сагласност стечајног судије да ангажује потребан број лица ради наставка пословања или окончања започетих послова по основу уговора о раду на одређено време или ради вођења стечајног поступка по основу уговора о делу.

Зараде и остала примања лица из става 5. овог члана одређује стечајни управник, уз сагласност стечајног судије, и она се намирују из стечајне масе као обавеза стечајне масе.”

Члан 27.

У члану 80. после става 1. додају се нови ст. 2. и 3, који гласе;

„Потраживања стечајних поверилаца према одговорним лицима стечајног дужника по основу одштетних захтева истакнутих у кривичном поступку, а која су истовремено пријављена као стечајно потраживање, отварањем стечајног поступка прелазе на стечајног дужника.

Уколико се води кривични поступак поводом штете која је учињена стечајном дужнику, након отварања стечајног поступка стечајни управник је једино овлашћен да истиче одштетни захтев у даљем току кривичног поступка.”

Досадашњи ст. 2. и 3. постају ст. 4. и 5.

Члан 28.

У члану 82. после става 4. додаје се став 5, који гласи:

„Стечајни дужник има право наплате својих потраживања према повериоцима из средстава која припадају повериоцима приликом деобе стечајне масе, а на основу решења стечајног судије.”

Члан 29.

Члан 83. мења се и гласи:

„Члан 83.

Пребијање није допуштено:

1) ако је стечајни поверилац потраживање стекао у последњих шест месеци пре дана подношења предлога за покретање стечајног поступка, а стечајни дужник је био неспособан за плаћање;

2) ако су се услови за пребијање стекли правним послом или другом правном радњом која се може побити;

3) ако се пребија потраживање стечајног дужника са потраживањем стечајног повериоца из трећег и четвртог исплатног реда.”

Члан 30.

У члану 86. после става 2. додаје се став 3, који гласи:

„Потраживања стечајног дужника према повезаним лицима застаревају у општем року застарелости.”

Члан 31.

У члану 93. став 6. речи: „може да донесе” замењује се речју: „доноси”.

Члан 32.

У члану 103. после тачке 2) додаје се тачка 2а), која гласи:

„2а) трошкове надзора (искључујући трошкове заступања поверилаца у јавној својини), извештавања и праћења рада стечајних управника;”.

Члан 33.

У члану 105. после става 2. додају се нови ст. 3. 4. и 5, који гласе:

„Стечајни упавник је дужан да прибави одобрење стечајног судије пре закључења уговора о закупу или другог правног посла по основу којег се предаје ствар која улази у стечајну масу другом лицу на коришћење. Уколико одобрава закључење уговора о закупу или другог правног посла, стечајни судија утврђује обавезу лица којем се предаје ствар да се по престанку уговора исели или преда ствар у року од 15 дана.

Уколико у току трајања стечајног поступка купац или корисник ствари која припада стечајној маси одбије да се исели и преда је стечајном дужнику, на предлог стечајног управника, стечајни судија доноси решење којим се налаже принудно иселење.

Непоступање лица на које се односи решење из ст. 2. и 3. овог члана, представља ометање стечајног поступка и основ за накнаду штете у смислу члана 61. став 6. овог закона.”

Досадашњи став 3. постаје став 6.

Члан 34.

У члану 109. после става 3. додаје се став 4, који гласи:

„Почетни стечајни биланс се у електронској форми са свим прилозима доставља и Комори и Организацији за надзор, која их јавно објављује у року од седам дана.”

Члан 35.

У члану 110. став 1. мења се и гласи:

„Пословне књиге стечајног дужника после отварања стечајног поступка води стечајни управник, лице из канцеларије стечајног управника или друго лице које он одреди у складу са законом који уређује ову област.”

Члан 36.

У члану 111. после става 5. додају се ст. 6, 7. и 8, који гласе:

„Повериоци који имају заложно право на имовини која улази у стечајну масу немају обавезу да подносе пријаву потраживања, већ је стечајни управник дужан да постојање заложног права утврди из јавних регистара.

Разлучни повериоци који у року из става 5. овог члана нису поднели пријаву потраживања, губе право да део потраживања који нису наплатили као разлучни, потражују као стечајни повериоци.

Поверилац који је пријавио потраживање у стечајном поступку дужан је да у пријави потраживања наведе и да ли постоје јемци за обавезу стечајног дужника, као и да о поднетој пријави потраживања благовремено обавести јемце. Поверилац је дужан да обавести стечајног управника о свакој наплати потраживања од јемца у року од 8 дана од дана извршене наплате.”

Досадашњи став 6. постаје став 9.

Члан 37.

После члана 115. додају се назив члана и члан 115а, који гласе:

„Вероватна потраживања

Члан 115а

Стечајно потраживање је вероватно уколико је евидентирано у пословним књигама стечајног дужника, уколико се заснива на извршној исправи или уколико постоји други веродостојан доказ о обавези стечајног дужника.

Стечајни управник може писаним изјашњењем, пре коначног изјашавања о признавању стечајних потраживања, оспорити потраживање из става 1. овог члана ако је постоје разлози за побијање правних послова и правних радњи на основу којих је потраживање евидентирано.”

Члан 38.

У члану 117. став 1. после речи: „на парницу” додају се речи: „односно на наставак прекинутог парничног поступка”.

После става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Поверилац који није покренуо парницу или тражио наставак прекинуте парнице у року из става 1. овог члана, губи то право, а потраживање се сматра

оспореним. У случају ако поверилац није тражио наставак парнице у остављеном року, стечајни управник има право да тражи наставак прекинутог парничног поступка, одбацивање тужбе и накнаду парничних трошкова.”

Досадашњи ст. 2, 3, 4. и 5. постају ст. 3, 4, 5. и 6.

Члан 39.

После члана 117. додаје се члан 117а, који гласи:

„Члан 117а

Вероватна, утврђена и оспорена потраживања у стечајном поступку могу бити предмет преноса. Уговор о преносу потраживања закључују преносилац и стицалац потраживања, с тим да се потписи уговорних страна оверавају како је предвиђено законом о оверавању потписа, рукописа и преписа, а стечајни дужник се писаним путем обавештава о извршеном преносу. Стицалац има иста права као преносилац, а дужник може према стицаоцу истицати исте приговоре које је имао и према преносиоцу, као и приговоре које има само у односу на стицаоца.

Запослени и лица која су била запослена код стечајног дужника могу доспела потраживања из радног односа пренети на друго лице и пре отварања стечајног поступка, у ком случају стицалац у погледу разврставања потраживања у исплатне редове има исти правни положај као преносилац.

У случају преноса доспелих потраживања запослених по основу зарада, запосленом се исплаћује износ зараде без пореза и доприноса, а порези и доприноси се асигнационо уплаћују надлежној пореској управи, односно фонду.

Пренос потраживања из ст. 1. и 2. овог члана може се извршити у поступку реорганизације и у поступку банкротства.”

Члан 40.

У члану 120. став 3. брише се.

Досадашњи став 4. постаје став 3.

Члан 41.

У члану 122. став 2. брише се.

Досадашњи став 3. постаје став 2.

Члан 42.

Члан 123. мења се и гласи:

„Правни посао односно правна радња закључени односно предузети у последњих пет година пре наступања поремећаја у пословању, који су узроковали наступање стечајног разлога (почетак трајне неликвидности стечајног дужника или датум закључења штетног правног посла или предузимања штетне правне радње) или који су предузети у последњих пет година пре подношења предлога за покретање стечајног поступка или после тога, са намером оштећења једног или више поверилаца, могу се побијати ако је сауговорач стечајног дужника знао за намеру стечајног дужника. Знање намере се претпоставља ако је сауговорач стечајног дужника знао да стечајном дужнику прети неспособност плаћања и да се радњом оштећују повериоци.

Сматра се да је извршено намерно оштећење поверилаца ако је имовина стечајног дужника умањена путем трансферних цена у пословању са повезаним лицима.

Сауговарач стечајног дужника је солидарно одговоран за обавезе стечајног дужника проистекле из правног посла или правне радње које се побијају, до висине имовинске користи коју је сауговарач остварио или омогућио другом лицу.”

Члан 43.

У члану 124. став 1. после речи: „у последњих пет година пре” додају се речи: „наступања поремећаја у пословању који су узроковали наступање стечајног разлога (почетак трајне неликвидности стечајног дужника или датум закључења штетног правног посла или предузимања штетне правне радње) или”.

После става 1. додају се нови ст. 2. и 3, који гласе:

„Сматра се да је предузет правни посао без накнаде или уз незнатну накнаду ако је стечајни дужник унео новчани или неновчани улог у зависно или друго друштво, а вредност улога или унете имовине није исказана по тржишним условима у складу са међународним рачуноводственим стандардима.

Пропуштање улагања жалбе или приговора или одговора на тужбу или изостанка са рочишта сматраће се правном радњом стечајног дужника без накнаде, уколико је радњом пропуштања сауговарач стечајног дужника стекао право које му не припада.”

Досадашњи ст. 2. и 3. постају ст. 4. и 5.

После става 5. додаје се став 6, који гласи:

„Сауговарач стечајног дужника је солидарно одговоран за обавезе стечајног дужника проистекле из правног посла или правне радње које се побијају, до висине имовинске користи коју је сауговарач остварио или омогућио другом лицу.”

Члан 44.

После члана 124. додаје се назив члана и члан 124а, који гласе:

„Претпоставка несавесности

Члан 124а

Сматра се да је сауговарач стечајног дужника знао или морао знати за неспособност плаћања стечајног дужника ако је неспособност плаћања стечајног дужника била евидентирана у јавном регистру правних лица у принудној наплати.

Сматра се да је сауговарач стечајног дужника знао или морао знати да је поднет предлог за покретање стечајног поступка ако је овај податак уписан у јавни регистар правних лица.

Постоји оборива претпоставка да су правни посао или радња предузети са намером оштећења стечајних поверилаца ако су предузети супротно начелу једнаке вредности давања или ако су предузети у корист повезаних лица.”

Члан 45.

У члану 125. тачка 7) тачка се замењује тачком и запетом.

После тачке 7) додају се тач. 8), 9) и 10), које гласе:

„8) лице које је склапало правне послове који су штетни по стечајног дужника;

9) лице које је одобравало позајмице стечајном дужнику мимо тржишних услова;

10) правна лица у којима лица из тач. 1) до 8) овог члана имају контролна права.”

Члан 46.

У члану 129. после става 4. додаје се став 5, који гласи:

„Тужба се може поднети и против лица у које је унет део имовине стечајног дужника као оснивачки улог.”

Члан 47.

У члану 131. став 1. тачка 2) мења се и гласи:

„2) на првом поверилачком рочишту за то гласа одговарајући број стечајних поверилаца, у складу са чланом 36. став 4. овог закона или ако за банкротство на скупштини поверилаца гласају повериоци који имају најмање 70% укупних потраживања стечајних поверилаца;”

После става 3. додаје се став 4, који гласи:

„Након правноснажности решења о банкротству, повериоци могу усвојити план реорганизације све до доношења решења о главној деоби, уколико за усвајање плана реорганизације гласају повериоци који имају најмање 70% укупних потраживања стечајних поверилаца. Решењем о усвајању плана реорганизације, стечајни судија ставља ван снаге решење о банкротству. Након доношења решења о усвајању плана реорганизације, свака даља продаја имовине од стране стечајног управника сматра се радњом од изузетног значаја.”

Члан 48.

У члану 132. ст. 1, 2. и 3. мењају се и гласе:

„По доношењу решења о банкротству, стечајни управник започиње и спроводи продају целокупне имовине или дела имовине стечајног дужника. Стечајни управник може да прода делове имовине и пре доношења решења о банкротству уз сагласност одбора поверилаца и стечајног судије, уколико се ради о економски оправданој или неодложној продаји дела имовине.

Стечајни управник дужан је да сачини план продаје имовине стечајног дужника у року од 15 дана од дана доношења решења о банкротству, подели имовину на имовинске целине, изврши процену целисходности продаје стечајног дужника као правног лица у односу на продају имовине стечајног дужника у деловима и да о томе обавести суд, одбор поверилаца, Комору и Организацију за надзор. План продаје обавезно садржи обрачун расподеле средстава повериоцима. Овај план се објављује на интернет страници Коморе.

Продаја имовине врши се јавним прикупљањем писаних понуда након које следи јавно надметање или непосредна погодба, у складу са овим законом и у складу са националним стандардима за управљање стечајном масом.”

Став 6. се мења и гласи:

„Стечајни управник је дужан да огласи продају у најмање два високотиражна дневна листа који се дистрибуирају на целој територији Републике Србије и на интернет страници Коморе, најкасније 30 дана пре дана одређеног за достављање понуда”.

Члан 49.

Члан 133. мења се и гласи:

„Члан 133.

Пре продаје имовине стечајни управник је дужан да стечајном дужнику, стечајном судији, одбору поверилаца, повериоцима који имају обезбеђено потраживање на имовини која се продаје и свим оним лицима која су исказала интерес за ту имовину, без обзира по ком основу, достави обавештење о намери, плану продаје, начину продаје, роковима продаје и обавештење о процени целисходности из члана 132. став 2. овог закона.

Пре продаје, стечајни управник је дужан да сам уради или да прибави процену вредности имовине стечајног дужника, извршену уз примену међународних рачуноводствених стандарда. У случају протека више од годину дана између процене и продаје, на захтев одбора поверилаца стечајни управник ће прибавити нову процену имовине. Процена мора да одреди процентуално учешће вредности имовине која је предмет обезбеђења у односу на вредност сваке имовинске целине која је предмет продаје.

Стечајни управник је дужан да обавештење из става 1. овог члана заједно са проценом вредности имовине достави најкасније 15 дана пре дана одржавања продаје. Обавештење обавезно садржи детаљан обрачун расподеле средстава остварених продајом.

Продаја имовине врши се јавним прикупљањем писаних понуда, с тим да је највиша цена из писане понуде, почетна цена за јавно надметање понуђача или минимална цена за непосредну погодбу. Јавно надметање се одржава у року од 15 дана од дана отварања писаних понуда. Непосредна погодба се може закључити најкасније у року од седам дана од дана неуспелог јавног надметања.

Уколико је постигнута продајна цена нижа од 70% процењене вредности, одбор поверилаца, разлучни и заложни повериоци који имају право одвојеног намирења на имовини која је предмет продаје морају да дају сагласност за продају у року од 7 дана од дана окончања јавне продаје или непосредне погодбе. У противном, продаја се проглашава неуспелом. Уколико је постигнута продајна цена нижа од 50% процењене вредности, сагласност мора да да скупштина поверилаца.

Обавештење о продаји мора да садржи:

- 1) место и адресу на којој се имовина налази;
- 2) детаљан опис имовине и њене функције;
- 3) процену вредности имовине;
- 4) процедуру и услове за избор понуда;
- 5) нацрт уговора о купопродаји.”

У случају продаје непосредном погодбом, обавештење мора да садржи:

- 1) место и адресу на којој се имовина налази;
- 2) детаљан опис имовине и њене функције;
- 3) процену вредности имовине;
- 4) податке о купцу који се предлаже;
- 5) све услове продаје која се предлаже, укључујући и цену и начин плаћања.

Када је имовина која се продаје предмет обезбеђења потраживања једног или више разлучних поверилаца, разлучни поверилац може у року од десет дана од дана пријема обавештења о предложеној продаји да предложи повољнији начин уновчења имовине.

Стечајни дужник и повериоци могу поднети приговор на предложу продају најкасније у року од десет дана пре предложеног датума продаје или преноса, ако за њега постоји прописан основ. О приговору одлучује стечајни судија. Приговор не задржава продају, осим ако стечајни судија не одлучи другачије.

После извршене продаје стечајни управник је дужан да о извршеној продаји, условима и цени обавести стечајног судију и одбор поверилаца у року од три дана од дана извршене продаје.

Повериоци могу ставити приговор у случају када је продаја имовине извршена супротно прописаној процедури. Приговор се подноси стечајном судији и одлаже закључење уговора о купопродаји. Стечајни судија је дужан да одлучи о приговору у року од седам дана.

Средства остварена продајом имовине на којој нису постојала оптерећења улазе у стечајну масу, а њихова деоба врши се у складу са поступком деобе прописаним овим законом.

Ако је имовина била предмет обезбеђења потраживања једног или више различних поверилаца из остварене цене првенствено се намирују трошкови продаје који укључују и награду стечајног управника, а из преосталог износа исплаћују се различни повериоци чије је потраживање било обезбеђено продатом имовином у складу са њиховим правом приоритета. Намирење различних поверилаца мора бити извршено у року од три дана од дана када је стечајни управник примио средства по основу продаје имовине. Ако после намирења различних поверилаца преостану средства, целокупан преостали износ улази у стечајну масу и дели се стечајним повериоцима у складу са одредбама овог закона које се односе на деобу.

Када купац исплати цену, на купца се преноси право својине на купљеној имовини без обзира на раније уписе и без терета, као и без икаквих обавеза насталих пре извршене купопродаје, укључујући и пореске обавезе и обавезе према привредним субјектима пружаоцима услуга од општег интереса које се односе на купљену имовину. Стечајни судија ће решењем констатовати да је продаја извршена и наложити по правноснажности решења одговарајућем регистру упис права својине и брисање терета насталих пре извршене продаје, односно упис других права стечених продајом.

Драгоцени метали, минерали, хартије од вредности и друге ствари које имају берзанску односно тржишну цену, продају се по тој цени на одговарајућој берзи или тржишту. Ако драгоцени метали, минерали, хартије од вредности и друге сличне ствари које се уобичајено продају на берзи или имају тржишну цену, у време продаје немају берзанску односно тржишну цену, односно не могу се продати на берзи, продају се непосредном погодбом уз претходно јавно прикуљање понуда уз сагласност одбора поверилаца.

У случају продаје имовинске целине процењене вредности мање од 100.000 динара, стечајни управник може спровести продају непосредном погодбом без јавног прикупљања понуда и без сагласности одбора поверилаца уз претходно обавештење одбора поверилаца, суда, Коморе и Организације за надзор не касније од седам дана од дана продаје. Ово обавештење се објављује на интернет страници Коморе.”

Члан 50.

У члану 135. став 2. мења се и гласи:

„Пре него што изложи продаји стечајног дужника као правно лице, стечајни управник је дужан да изврши процену његове вредности која обавезно садржи:

- 1) процену имовине која је под теретом;
- 2) посебну процену основних средстава, инвестиционих некретнина, опреме и залиха намењених продаји
- 3) процену приносне вредности сваке појединачне имовинске целине,
- 4) нацрт деобе средстава остварених продајом између стечајних и разлучних поверилаца и
- 5) процену да ли би се остварила већу вредност ако неку имовину или имовинске целине продаје одвојено од продаје стечајног дужника.”

После става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Из продаје стечајног дужника као правног лица, стечајни управник може изузети једну или више имовинских целина и њих продавати посебно, а у циљу постизања што веће вредности уновчене стечајне масе.”

Досадашњи став 3. постаје став 4.

Члан 51.

У члану 136. после става 7. додаје се став 8, који гласи:

„Потраживања стечајног дужника настала након отварања стечајног поступка не могу бити предмет продаје приликом продаје правног лица.”

Члан 52.

После члана 149. додају се чл. 149а, 149б и 149в, који гласе:

„Члан 149а

Организација која спроводи поступак принудне наплате у обавези је да једном месечно и то последњег дана у месецу са пресеком стања на тај дан, свим судовима надлежним за спровођење стечајног поступка, достави обавештење о правним лицима са њихове територије која су обуставила сва плаћања у непрекидном трајању од најмање годину дана.

Обавеза из става 1. овог члана не односи се на правна лица која су у поступку реструктурирања у складу са прописима којима се уређује поступак приватизације.

Обавештење из става 1. овог члана организација која спроводи поступак принудне наплате објављује у једном високотиражном дневном листу који се дистрибуира на целој територији Републике Србије и на својој интернет страни.

По пријему обавештења из става 1. овог члана, стечајни судија ће обавештење из става 1. овог члана доставити правном лицу које је обуставило сва плаћања и по службеној дужности донети решење о покретању претходног стечајног поступка у коме се утврђује и постојање правног интереса поверилаца за спровођење стечајног поступка.

Члан 149б

Стечајни судија ће решењем о покретању претходног поступка одредити висину предујма из члана 59. став 1. овог закона и рок од 60 дана од дана објављивања решења у коме повериоци или стечајни дужник могу тражити спровођење стечајног поступка и положити предујам.

Решење из члана 149а став 4. овог закона доставља се стечајном дужнику, организацији за надзор и објављује се на огласној табли суда. Против овог решења није дозвољена жалба.

Члан 149в

Ако у року из члана 149б став 1. овог закона не буде уплаћен предујам, стечајни судија оставља Организацији за надзор додатни рок од 15 дана за уплату предујма.

Организација за надзор може да уплати предујам у накнадно остављеном року, с тим што се уплаћена средства приоритетно регресирају као трошак стечајне масе. Ако стечајна маса није довољна за регресирање предујма стечајни поступак се закључује у смислу члана 13. став 2. овог закона. Уколико Организација за надзор не уплати предујам, стечајни поступак се обуставља.

Након уплате предујма, стечајни судија заказује рочиште ради расправљања о постојању стечајног разлога за отварање стечајног поступка.

Ако је имовина стечајног дужника већа од предујма трошкова, на даљи ток поступка примењују се одредбе овог закона о отварању и спровођењу стечајног поступка.”

Члан 53.

У члану 157. после става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Права заложних поверилаца који нису разлучни повериоци не могу се мењати или умањити планом реорганизације без њихове изричите сагласности. Заложни повериоци не могу гласати о плану реорганизације.”

Досадашњи став 3. постаје став 4.

После става 4. додаје се нови став 5, који гласи:

„Подносилац плана реорганизације дужан је да предлог плана поднесе и Организацији за надзор, која је дужна да у року од 15 дана достави подносиоцу плана и суду мишљење да ли се предложени план заснива на фер тржишним принципима.”

Досадашњи ст. 4. и 5. постају ст. 6. и 7.

Досадашњи став 5. који постаје став 7. мења се и гласи:

„Спровођење мера предвиђених планом реорганизације, а нарочито измене у структури капитала стечајног дужника и отуђење или друго располагање непокретном имовином која је евидентирана као друштвена својина, не може се вршити супротно одредбама закона којима се уређује заштита друштвеног капитала у предузећима која послују већинским друштвеним капиталом, односно којима се уређује заштита имовине која је евидентирана као друштвена својина у задругама. Подносилац плана реорганизације дужан је да план реорганизације поднесе органу надлежном за заштиту конкуренције ради прибављања мишљења да ли су предвиђене мере у супротности са Законом о заштити конкуренције у случају да се план реорганизације односи на велико правно лице у смислу прописа о рачуноводству и то истовремено са подношењем плана стечајном суду. Рочиште за разматрање плана реорганизације и гласање од стране поверилаца не може бити одржано пре доношења одлуке органа надлежног за заштиту конкуренције, односно пре истека рока прописаног Законом о заштити конкуренције.”

Члан 54.

У члану 162. ст. 2. и 3. бришу се.

Члан 55.

У члану 163. став 1. после речи: „по службеној дужности” додају се запета и речи: „или на предлог Организације за надзор”.

У ставу 2. после тачке 1) додају се тач. 1а) и 1б) које гласе:

„1а) ако се план реорганизације не заснива на фер тржишним принципима;

1б) ако план реорганизације није економски изводљив;”.

После става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Постоји оборива претпоставка да план није економски изводљив уколико су обавезе веће од 70% фер тржишне вредности имовине”.

Досадашњи став 3. постаје став 4.

Члан 56.

У члану 165. после става 3. додаје се нови став 4, који гласи:

„За сврху остваривања права гласа различних поверилаца врши се процена вероватноће намирења њиховог потраживања из оптерећене имовине. За износ потраживања који различни повериоци не могу остварити из оптерећене имовине, остварују право гласа у оквиру класе стечајних поверилаца према исплатном реду у који је разврстано њихово потраживање.”

Досадашњи ст. 4, 5, 6. и 7. бришу се.

Досадашњи ст. 8, 9, 10, 11, 12. и 13. постају ст. 5, 6, 7, 8, 9. и 10.

Члан 57.

У члану 166. после става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Стечајни судија ће у образложењу решења из става 1. овог члана посебно образложити за сваку примедбу на законитост плана да ли је усваја или одбија.”

Досадашњи ст. 2, 3, 4. и 5. постају ст. 3, 4, 5. и 6.

Члан 58.

У члану 173. став 4. мења се и гласи:

„Ако утврди постојање стечајног разлога из става 1. тачка 1) овог члана, стечајни судија ће решењем о отварању стечајног поступка одредити да се стечајни поступак спроводи банкротством стечајног дужника. У овом случају решење доноси стечајни судија који је донео решење о усвајању плана реорганизације, а стечајни поступак се спроводи као да није усвојен план реорганизације.”

После става 4. додаје се став 5, који гласи:

„Предлагач унапред припремљеног плана реорганизације или плана реорганизације, поводом којег је донето решење из става 4. овог члана не може ни непосредно ни преко повезаних лица предлагати унапред припремљени план реорганизације или план реорганизације.”

Члан 59.

После члана 173. додају се назив члана и члан 173а, који гласе:

„Стечај повезаних лица (консолидовани стечај)

Члан 173а

У случају када се води стечајни поступак над два или више повезаних лица, међу којима је и матично друштво, поступак се спроводи по следећим правилима:

- 1) именује се један стечајни управник, постоји једна скупштина поверилаца, бира се један одбор поверилаца;
- 2) поступак стечаја покрене се и поступак спроводи стечајни судија надлежан према седишту матичног друштва;
- 3) образује се једна стечајна маса;
- 4) припрема се и гласа се о једном плану реорганизације за сва повезана лица;
- 5) начело равномерног намирења поверилаца примењује се на стечајне повериоце свих повезаних лица;
- 6) међусобна потраживања повезаних лица бришу се.

Месна надлежност стечајног суда одређује се по следећим правилима:

- 1) ако се истовремено покрене поступак над матичним и зависним привредним друштвом, надлежан је суд према седишту матичног друштва;
- 2) ако се прво покрене стечајни поступак над матичним, а након тога се поднесе предлог за покретање стечајног поступка над зависним друштвом, за стечајни поступак над зависним друштвом надлежан је суд према седишту матичног друштва;
- 3) ако се прво покрене стечајни поступак над зависним, а након тога се поднесе предлог за покретање стечајног поступка над матичним друштвом, суд коме је поднет предлог за покретање стечајног поступка над зависним друштвом огласиће се ненадлежним и предмет ће уступити суду који је надлежан за матично друштво.

Решења о отварању стечајног поступка над повезаним лицима могу жалбом оспорити стечајни повериоци, уколико се не ради о повезаним лицима, који имају најмање 51% потраживања у односу на укупна потраживања исказана у последњем објављеном финансијском извештају стечајног дужника према којем имају потраживања, уколико докажу да би у консолидованом стечајном поступку мање намирили потраживање него у стечајном поступку стечајног дужника према којем имају потраживање.”

Члан 60.

У члану 174. после става 4. додаје се став 5, који гласи:

„За одређивање и спровођење стечаја над страним правним лицем које има средиште главних интереса у Републици Србији надлежан је суд у Републици Србији где се налази средиште главних пословних интереса.”

Члан 61.

После члана 174. додају се називи чланова и чл. 174а и 174б, који гласе:

„Искључива међународна надлежност

Члан 174а

Суд Републике Србије је искључиво надлежан за покретање, отварање и спровођење стечајног поступка против стечајног дужника чије је средиште главних интереса на подручју Републике Србије.

Сматра се да стечајни дужник има средиште главних интереса у месту у којем има регистровано седиште.

Ако се средиште главних интереса стечајног дужника налази у иностранству, а његово регистровано седиште се налази у Републици Србији, искључиво је надлежан суд Републике Србије ако се према праву државе у којој стечајни дужник има средиште главних интереса не може покренути и отворити стечајни поступак на основу средишта главних интереса.

Поступак из става 1. овог члана обухвата целокупну имовину стечајног дужника, без обзира да ли се налази у Републици Србији или у иностранству (главни стечајни поступак).

Када се регистровано седиште стечајног дужника налази у иностранству, а средиште главних интереса на подручју Републике Србије, надлежан је суд у Републици Србији.

Међународна надлежност према пословној јединици, односно имовини страног стечајног дужника у Републици Србији

Члан 174б

Ако суд у Републици Србији није надлежан према одредби члана 174а став 1. овог закона, надлежан је ако стечајни дужник има пословну јединицу без својства правног лица у Републици Србији. Под пословном јединицом подразумева се било које место пословања у којем стечајни дужник обавља економску делатност која није транзиторног карактера, употребом људске радне снаге и добара или услуга.

Када се у Републици Србији не налази средиште главних пословних интереса, ни пословна јединица стечајног дужника, већ само његова имовина, стечајни поступак у Републици Србији је могуће водити:

1) ако постоји стечајни разлог али се у држави где стечајни дужник има средиште главних интереса стечајни поступак не може водити због услова предвиђених у стечајном праву те државе;

2) ако се према праву државе у којој стечајни дужник има средиште главних интереса, стечајни поступак односи само на имовину у тој држави;

3) када се страна судска одлука о отварању стечајног поступка не може признати;

4) када се отварање споредног стечајног поступка у Републици Србији предлаже у оквиру поступка признања стране одлуке о отварању стечајног поступка.

За спровођење стечајног поступка из ст. 1. и 2, тачка 1) до 3) овог члана надлежан је суд на чијем подручју се налази пословна јединица стечајног дужника, а ако нема пословне јединице у Републици Србији, суд на чијем

подручју се налази имовина стечајног дужника. Ако би више судова били месно надлежни, поступак води суд код којег је прво поднет предлог за покретање стечајног поступка.

Стечајни поступак из ст. 1. и 2. овог члана односи се само на имовину која се налази у Републици Србији (споредни стечајни поступак).

Када је главни стечајни поступак већ отворен у страниј држави на основу члана 174а ст. 1. или 3. овог закона, приликом отварања споредног стечајног поступка на основу ст. 1. и 2. овог члана суд неће испитивати постојање стечајног разлога ако је страна одлука о отварању главног стечајног поступка призната у Републици Србији.”

Члан 62.

У члану 188. став 2. мења се и гласи:

„Страни поступак се признаје као:

1) главни страни поступак, ако није у супротности са чланом 174а овог закона,

2) споредни страни поступак, ако није у супротности са чланом 174б ст. 1. и 2. овог закона.”

Ст. 3, 4. и 5. бришу се.

Досадашњи ст. 6, 7. и 8. постају ст. 3, 4. и 5.

После става 8. који постаје став 5. додају се ст. 6, 7, 8, 9, 10. и 11, који гласе:

„Ако стечајни судија одбије предлог за признање страног поступка, донеће решење о отварању стечајног поступка у Републици Србији, а на предлог поверилаца или стечајног дужника, ако је то потребно ради равномерног намирења свих поверилаца.

Предлог из става 6. овог члана може се поднети у року од осам дана од дана оглашавања решења о одбијању предлога за признање страног поступка на огласној табли суда.

Стечајни поступак из става 7. овог члана обухвата само имовину дужника која се налази у Републици Србији.

Против решења којим се одбија предлог за признање стране одлуке о отварању стечајног поступка, страни стечајни дужник, страни представник и повериоци имају право жалбе. Жалба не одлаже извршење.

Сваки поверилац и стечајни дужник су овлашћени да поднесу предлог за отварање стечајног поступка у Републици Србији, независно од тога што је главни стечајни поступак отворен у другој држави или на територији на којој Република Србија нема јурисдикцију, ако су испуњени услови због којих би се предлог за признање стране одлуке о отварању стечајног поступка могао одбити. У овом случају суд ће дозволити отварање стечајног поступка у Републици Србији ако то захтева начело равномерног намирења свих стечајних поверилаца. У решењу о отварању стечајног поступка суд ће одлучити о немогућности признавања стране одлуке о отварању стечајног поступка као о претходном питању.

У случају из става 10. овог члана, стечајни поступак обухвата имовину стечајног дужника која се налази у Републици Србији.”

Члан 63.

Стечајни поступци у којима до дана ступања на снагу овог закона није уновчено више од 50% ликвидационе вредности стечајне масе исказане у економско-финансијском извештају из члана 109. став 3. Закона о стечају („Службени гласник РС”, бр. 104/09, 99/11 – др. закон и 71/12 – УС), наставиће се по одредбама овог закона. Остали стечајни поступци наставиће се по одредбама закона по ком су и започети.

Стечајни управници су дужни да у року од 15 дана од дана ступања на снагу овог закона поднесу извештај колико је имовине из стечајне масе уновчено до дана ступања на снагу овог закона, а суд је дужан да одлуку о томе донесе у даљем року од 15 дана.

Стечајни управник је дужан да у даљем року од 30 дана, у стечајном поступку који се у складу са ставом 1. овог члана наставља по одредбама овог закона, поднесе листу признатих и оспорених потраживања са обрачунатим затезним каматама у складу са исплатним редовима из овог закона, а суд је дужан да коначну листу потраживања утврди на испитном рочишту.

Члан 64.

Подзаконски акти који се доносе на основу овлашћења из овог закона донеће се у року од 30 дана од ступања на снагу овог закона.

Члан 65.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о Агенцији за лиценцирање стечајних управника („Службени гласник РС”, бр. 84/04 и 104/09).

Даном ступања на снагу овог закона престаје са радом Агенција за лиценцирање стечајних управника, а њену имовину, средства за рад, права и обавезе преузима Агенција за приватизацију

До почетка рада Коморе, документацију, архиву и Именик стечајних управника од Агенције за лиценцирање стечајних управника преузеће Министарство.

Дисциплински поступци започети пред Агенцијом за лиценцирање стечајних управника прекинуће се даном ступања на снагу овог закона и наставиће се, у року од 90 дана од дана почетка рада Коморе, по одредбама овог закона.

У стечајним поступцима над правним лицем које је у већинској јавној или друштвеној својини, Агенција за приватизацију ће одмах по ступању на снагу овог закона поднети предлог суду за именовање стечајног управника.

Стечајни управници који су стекли лиценцу пре ступања на снагу овог закона настављају да обављају послове стечајног управника и по одредбама овог закона.

Члан 66.

Министар ће у року од 15 дана од дана ступања на снагу овог закона образовати Одбор за припрему конституисања и почетак рада Коморе (у даљем тексту: Одбор).

Одбор има девет чланова, које именује министар, с тим да свако удружење стечајних управника одређује по два члана.

Одбор ће, у року од 30 дана од дана образовања, донети привремени статут Коморе, којим ће уредити питања од значаја за конституисање и почетак рада Коморе и именовати Привременог председника Коморе.

Члан 67.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

1. Уставни, односно правни основ за доношење закона

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредби члана 97. став 1. тач. 2. и 7. Устава Републике Србије, према којем Република Србија, између осталог, уређује и обезбеђује поступак пред судовима и другим органима, уређује и обезбеђује својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине.

2. Разлози за доношење закона

Предлогом закона о изменама и допунама Закона о стечају, заједно са предложеним Законом о приватизацији, стварају се услови не само за довршетак реструктурирања и приватизације привредних субјеката, већ и за ефикасније, транспарентније и одговорније остваривање права поверилаца у стечајном поступку. Новим законским решењима смањују се трошкови стечајног поступка и омогућава спровођење стечаја над повезаним лицима.

Према статистичким подацима у периоду од 1995. године до сада пред привредним судовима било је покренуто укупно 5.028 стечајних поступака. На дан 1.12.2013. године активних стечајних предмета има 2.168. Просечна дужина трајања стечајних поступака над предузећима у друштвеној својини била је 3 године, 6 месеци и 8 дана, а за предузећа у приватној својини 2 године 3 месеца и 16 дана. Поредићи закључене стечајне поступке над предузећима у друштвеној и приватној својини, у првој години код друштвених предузећа закључено је 72 предмета, а код предузећа у приватној својини 988. Само на подручју Привредног суда у Београду на дан 1.12.2013. године код приватних предузећа покренуто је укупно 1.170 стечајних поступака од којих је 570 закључено и 144 обустављено. Код друштвених предузећа покренуто је 185 стечајних поступака, од којих је 94 закључено и 10 обустављено.

Из наведених статистичких података јасно се види да је просечна дужина трајања стечајног поступка над предузећем у приватној својини знатно краће него код предузећа у друштвеној својини. Овај показатељ сам за себе може да указује на већу ефикасност приватних стечајних управника него Агенције за приватизацију као институционалног стечајног управника за друштвена и државна предузећа. Међутим, статистику треба узети са резервом, јер се код друштвених предузећа по правилу ради о сложеним стечајним предметима у којима има имовине веће вредности него код приватних предузећа и постоји већи социјални проблем радника који остају без посла. У последње време и код приватних предузећа, како оних који су од почетка пословали као приватна предузећа, тако и код оних која су приватизована, ради се о веома сложеним стечајним предметима.

Имајући у виду наведене статистичке показатеље, као и европски стандард јачања положаја стечајних поверилаца, повећања одговорности и смењивости стечајних управника, јасно се намеће потреба да се и управљање стечајном масом у друштвеним предузећима повери приватним стечајним управницима, уз потребан надзор. Законско ограничење да стечајни управник у случају друштвеног или државног предузећа мора бити Агенција за приватизацију, онемогућило је повериоце да траже разрешење стечајног управника, а стечајног судију да таквог стечајног управника смени. Смењивост стечајног управника у пракси је изједначено са њиховом одговорношћу, јер се стечајни поступак води у интересу стечајних поверилаца.

Статистички показатељи о броју активних стечајних предмета указују и на потребу да се професионализује заступање државних поверилаца. Заступање у стечајном поступку је остваривање пре свега економских права (формирање стечајне масе, правилно пријављивање потраживања, учешће у поверилачким органима и вршење гласачких права како у погледу давања сагласности на одлуке од великог значаја стечајног управника, тако и гласање о плану реорганизације). Постојећа законска регулатива да заступање државних поверилац врши Републичко јавно правобранилаштво није дало очекиване резултате, јер је немогуће очекивати да ће Републичко јавно правобранилаштво бити оспособљено да заступа све државне повериоце у свих 2.168 стечајних предмета. Због тога је било нужно да се предложи да заступање врши Организација за надзор, односно Агенција за приватизацију, која има организациони део – Центар за стечај, оспособљен да заступа све друштвене и државне повериоце. Због тога је и промењена улога Агенције за приватизацију, она престаје да врши функцију стечајног управника и преузима функцију економског надзора и економске оправданости радњи стечајног управника и економске изводљивости плана реорганизације. Ово је посебно значајно за остваривање права стечајних поверилаца, јер ће моћи квалитетније да врше своја права ако знају који се економски ефекат може очекивати од радњи стечајног управника и од предложеног плана реорганизације.

Важну улогу у стечајном поступку имала је и Агенција за лиценцирање стечајних управника (у даљем тексту: АЛСУ). Она је водила именик стечајних управника, издавала и одузимала лиценце, организовала полагање испита, вршила надзор над радом стечајних управника, спроводила дисциплинске поступке и кажњавала стечајне управнике. АЛСУ се финансирала тако што је убирала накнаду од 1% вредности стечајне масе. На тај начин је остварила значајне приходе на рачун стечајне масе и потраживања поверилаца. У раду АЛСУ било је добрих и лоших страна. Добре стране су биле организовање стручног усавршавања, вођење ЕРС-а и именика стечајних управника. Лоша страна је била што се дисциплински поступак користио за ванинституционални утицај на рад и поступање стечајних управника. Околност да је поступак био једностепен (без права на жалбу), да није било јасних критеријума о дисциплинским повредама и мерама које се могу изрећи, о праву трећих лица која су могла да покрећу дисциплински поступка, о оскудним правилима поступка (кажњавање се могло вршити и без јавне расправе, функција дисциплинског тужиоца била је подељена између супервизора и дисциплинске комисије, новчане казне су се наплаћивале на рачун АЛСУ, непостојање института застарелости и сл.) утицала су да је АЛСУ у не малом броју случајева доносио одлуке којима се ускраћивало право на рад стечајних управника, без јасних критеријума. Стечајни управници, као друге професије (лекари, извршитељи, адвокати, инжењери и др.) нису имали своју комору. Све наведено указивало је на потребу ревидирања постојећег решења надзора над радом стечајних управника. У том делу, економски надзор врши Организација за надзор, а стручни надзор Комора стечајних управника.

Очекивани већи прилив стечајних предмета у 2014. године, као години у којој предузећа која се не реструктурирају или не приватизују, одлазе у стечај, налагао је другачије регулисање правног положаја стечајних управника. Предвиђено је да стечајни управници поред обављања делатности као предузетника, могу се удружити и основати канцеларију стечајног управника, која послује као привредно друштво за обављање послова стечајног управника.

Удружени стечајни управници биће способни за вођење и најсложенијих стечајних предмета.

Постојећа пракса именовања стечајних управника и њихова ограничена смењивост, повећавали су ризик корупције. Упоредно-правна решења иду у правцу доступности стечајних предмета већем броју стечајних управника и с друге стране праву стечајних поверилаца да траже њихову смену у свакој фази поступка. Због тога се овим питањима посветила посебна пажња.

Предлог закона предвиђа другачије исплатне редове. Први исплатни ред чине потраживања запослених по основу минималних зарада и припадајући доприноси. На овај начин посебно се штите запослених у случају стечаја послодавца. У други исплатни ред улазе сви повериоци (државни, комерцијални, потраживања запослених преко износа минималне зараде). Овим се постиже стандард стављања стечајних поверилаца у исти положај (уз изузетак обезбеђења минимума социјалне сигурности у висини минималне зараде). У трећи исплатни ред улазе повериоци који би иначе били повериоци у другом исплатном реду, али су се уговором одрекли тог права (субординирани повериоци). У овај исплатни ред улазе и потраживања свих поверилаца (осим повезаних лица) по основу затезне камате за период од отварања стечаја до исплате). На овај начин се изједначава правни положај поверилаца по основу затезне камате. У последњи – четврти исплатни ред улазе потраживања повезаних лица.

Повезана лица су знатно у неповољнијој позицији по одредбама новог закона, јер се последња намирују (слично као власници капитала), не учествују у поверилачким органима, њихови послови подлежу лакшем побијању и сл.

Закон посебно дефинише појам заложних поверилаца. У судској пракси се показало да постоји потреба разликовања заложних и разлучних поверилаца. Обе категорије поверилаца имају право намирења потраживања из имовине стечајног дужника, али први немају потраживање према стечајном дужнику, а други имају. Заложни поверилац не пријављује потраживање у стечајном поступку, не гласа за план реорганизације, али се планом и не могу умањити његова права. Разлучни поверилац такође не мора пријавити потраживање, али ако се не намири у целости из ствари на којој има разлучно право намирења, за разлику потраживања неће бити стечајни поверилац ако не поднесе пријаву потраживања.

Нови институти вероватних потраживања и стечаја повезаних лица треба да реше проблеме у пракси. Дефинисање појма вероватних потраживања треба да омогући остваривање гласачких права на првом поверилачком рочишту и све док пријављена потраживања не буду испитана. За случај стечаја повезаних лица постојала је правна празнина. Практика је показала да су се водили одвојени стечајни поступци, са бројним међусобних споровима, неефикасном заштитом потраживања поверилаца, подношење мултипликованих потраживања по основу солидарне одговорности повезаних лица у свим стечајним поступцима. Није постојало решење да ли се у случају реорганизације сачињава и гласа о једном или више планова и како они треба да реше односе између повезаних лица. У пракси су ови стечајни предмети трајали дуги низ година са великим трошковима стечајног поступка. Предвиђено решење је избалансиран приступ потребе да се спроведе ефикасан, јединствен стечајни поступак и потребе да се заштите повериоци који имају већинско потраживање у случају да не желе да се спроводи консолидовани стечајни поступак.

Новост је и могућност да се усвоји план реорганизације у свакој фази поступка. Досадашње искуство било је да се план морао предложити само у првој фази поступка. Рокови су били преклузивни и онемогућавали су повериоце, чак и када то тражи квалификована већина поверилаца, да у каснијој фази поступка предложе реорганизацију. Како се стечајни поступак води у интересу поверилаца, предложено је решење које ово омогућава, уз обавезу да план предложи квалификована већина поверилаца, а све док се план не усвоји, стечајни управник може да поступа по решењу о банкротству.

3. Анализа ефеката

3.1. Одређивање проблема које закон треба да реши

Предлог закона омогућава ефикасно и транспарентно остваривање права стечајних поверилаца, контролу рада стечајних управника и спровођење стечајног поступка уз мање трошкове. Институти стечајног закона прилагођени су Закону о приватизацији, како би се омогућио завршетак поступка реструктурирања и приватизације. Поновним увођењем тзв. „аутоматског стечаја“, уз отклањање разлога који су довели до утврђивања неуставности ранијих одредби, омогућиће се да се из правног живота отклоне привредни субјекти који имају трајну неспособност плаћања. Овакво решење је у складу са упоредно-правним решењима. Нова законска решења у погледу продаје правног лица и имовине, дају јасна и транспарентна решења. Предлагачи плана реорганизације чија реализација није успела, неће моћи поново да предлажу план. Регулисање стечаја повезаних лица створиће основ за решавање дужничке кризе великих пословних система. Међународни стечај доследно се заснива на правилу о средишту главних пословних интереса.

3.2. Циљеви који се доношењем закона постижу

У предложеним изменама и допунама стечајног закона јасно се кроз све правне институте јача правни положај стечајних поверилаца. Њихово овлашћење да утичу на именовање и разрешење стечајних управника, да предлажу план реорганизације у току целог стечајног поступка, да утичу да се продаја имовине врши по тржишним условима, прецизно је и јасно дефинисано. И положај стечајног управника је детаљно регулисан, како у погледу његовог именовања и дисциплинске одговорности, који се измештају из Агенције за лиценцирање стечајних управника у Комору стечајних управника, као струковно удружење, тако и у погледу обавезе анализирања пословања стечајног управника 5 година пре стечаја, статусног положаја стечајних управника (омогућавања оснивања канцеларија стечајног управника у облику друштва капитала) и обавезе подношења редовних финансијских извештаја. Прецизно је регулисан и положај Агенције за приватизацију, која добија нову функцију као заступник потраживања државних поверилаца и као организације за надзор у делу оцене економске оправданости поступања стечајног управника и економске оправданости и изводљивости плана реорганизације. На овај начин поступање стечајног управника је могуће оценити са аспекта најбољег интереса стечајних поверилаца, али и онемогућавања подношења и изгласавања плана реорганизације који нису економски оправдани и изводљиви. Предлогом закона је прецизиран критеријум економске изводљивости плана реорганизације.

Постављени циљеви су оправдани и мерљиви. Оправданости и мерљивост се цени од стране стечајних поверилаца, јер се стечај управо и води у интересу стечајних поверилаца.

3.3. Друге могућности за решавање проблема

Измена постојећег Закона о стечају је једини начин за решавање учених проблема у стечајном поступку.

3.4. Зашто је доношење закона најбоље за решавање проблема

Предложене измене односе се на материју која се мора регулисати законом, тако да није било могуће решење проблема на други начин.

3.5. На кога ће и како утицати предложена решења

Предлогом закона се стварају услови за спровођење стечаја без социјалних тензија. Стечај неће више бити баук за запослене. Предложена решења омогућавају откуп потраживања из радног односа од стране транзиционог фонда (којим управља Агенција за осигурање и финансирање извоза), који ће откупљена потраживања регресирати из стечајне масе. Стечај ће постати ризик само за повезана лица која су предузимањем штетних правних послова довела до наступања стечајног разлога. Предлогом закона се значајно смањују ризици од корупције.

3.6. Трошкови које ће примена закона изазвати код грађана и привреде, посебно малих и средњих предузећа

Примена овог закона неће изазвати ни грађанима, ни привреди додатне трошкове. Управо супротно, стечајни поступак ће бити јефтинији за износ накнада који се плаћају Агенцији за лиценцирање стечајних управника, а накнада која се плаћа Организацији за надзор биће одређена на нивоу материјалних трошкова. Комора стечајних управника финансира се и чланарине стечајних управника.

3.7. Да ли позитивни ефекти оправдавају трошкове

Као што је наведено у претходној тачки, примена овог закона неће изазвати ни грађанима, ни привреди додатне трошкове.

3.8. Да ли закон стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију

Одредбе предложеног закона неће непосредно утицати на појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију, али ће посредно утицати на могућност остваривања наставка пословања стечајних дужника кроз план реорганизације који се може изгласати у свакој фази стечајног поступка.

3.9. Да ли су заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове

Организована је јавна расправа о Нацрту закона, а Нацрт са образложењем предложених решења био је оглашен на сајту Министарства привреде. У току јавне расправе организовани су бројни округли столови и расправе поводом нових законских решења. Заинтересоване стране достављале су своје ставове, предлоге и мишљења поводом предложених законских промена путем поште и e-mail адресе. Обављени су и бројни директни разговори са заинтересованим лицима.

3.10. Које ће се мере током примене закона предузети да би се постигло оно што се законом предвиђа.

Даном ступања на снагу престаје са радом Агенција за лиценцирање стечајних управника, а њене послове у делу именика и дисциплинске одговорности стечајних управника преузима Комора стечајних управника, која се обавезно оснива у складу са законом.. Министарство привреде врши надзор у том делу, јер је неопходно да се Комора што пре оснује и преузме законом одређена овлашћења. Поред тога, Агенција за приватизацију врши овлашћења Организације за надзор до доношења посебног закона којим се та организација оснива. Агенција за приватизацију располаже знањем и кадровима који су до сада обављали послове у Центру за стечај. У прелазном периоду, Агенција за приватизацију је одређена као овлашћени предлагач за именовање стечајних управника за привредне субјекте са већинским друштвеним или државним капиталом, имајући у виду да јој престају законска овлашћења стечајног управника.

4. Објашњење основних правних института и појединачних решења

Предлогом закона о изменама и допунама Закона о стечају ојачава се правни положај стечајних поверилаца и ствара се обавеза за стечајног управника да редовно и потпуно информише стечајне повериоце о свим битним околностима за остваривање права на најповољније колективно намирење поверилаца. Само под условом да су потпуно и благовремено информисани, стечајни повериоци могу активно учествовати у стечајном поступку и остваривати своја права. Стечајним повериоцима се даје право, које је у упоредном праву већ познато, да активно утичу на именовање и разрешење стечајног управника. Посебно је важно да се право на разрешење стечајног управника може остваривати у свим фазама стечајног поступка. На тај начин се доследно спроводи принцип да се стечајни поступак води у интересу стечајних поверилаца. Стечајни повериоци могу да предлажу план реорганизације не само у почетној фази стечајног поступка, чиме се такође стварају услови за што потпуније остваривање интереса стечајних поверилаца.

У оквиру стечајних поверилаца, посебно су регулисана права поверилаца по основу минималних зарада, тако што је предвиђено право њиховог приоритетног намирења у првом исплатном реду за потраживања по основу неисплаћених зарада без пореза и доприноса запослених и бивших запослених, у износу минималних зарада и по основу неплаћених доприноса за пензијско и инвалидско осигурање запослених, а чију основицу за обрачун чини најнижа месечна основица доприноса, сагласно прописима о доприносима за обавезно социјално осигурање на дан отварања стечајног поступка, који се уплаћују надлежном фонду. Обезбеђивање услова за исплату минималних зарада, као и обавезних доприноса за пензионо и инвалидско осигурање, корак је према обезбеђивању гарантоване исплате тих потраживања у смислу директиве 2008/94/ЕЦ (*Directive 2008/94/EC*) Европског парламента и Савета. Даљи корак је откупљивање ових потраживања од стране Транзиционог фонда. Због наведеног, предвиђена је могућност преноса вероватних, утврђених и оспорених потраживања у стечајном поступку.

Предлогом закона се унапређује ефикасност у заштити потраживања која проистичу из уговора о раду односно радног односа, гарантована социјалном повељом, без обзира на несолвентност дужника. Оваква заштита је позитивна дискриминација одређене групе поверилаца у односу на остале повериоце против

дужника над којима је покренут поступак стечаја. Држава се не може легитимно позивати на општу потребу како би оправдала ограничење права и слобода појединаца, а свако мешање у уживању неког заштићеног права мора одговарати одређеној хитној друштвеној потреби, нарочито мора бити пропорционално циљу који се жели постићи. У прилог неопходности оваквог законског решења говоре и пресуде Европског суда за људска права у предмету Качапор и други против Србије (представка 2269/06, 3041/06, 3042/06, 3043/06, 3045/06 и 3046/06), објављена у „Сл. гласнику РС”, број 14/08, одлука Уставног суда Уж. број 1160/2009 од 19.04.2012. године, објављена у „Сл. гласнику РС”, број 61/12, као и у правном схватању Врховног касационог суда са седнице од 22.11.2010. године о да се „извршни поступци који се односе на наплату новчаних потраживања из радног односа утврђених извршним исправама против дужника, субјекта приватизације у реструктурирању, неће се прекидати. Прекинути поступци ће се наставити и окончати.” Ревидираном Европском социјалном повељом („Сл. гласник РС – Међународни уговори”, број 42/09) гарантовано је свим радницима право на правичну накнаду која је довољна за пристојни животни стандард њих и њихових породица да сви радници и они које они издржавају имају право на социјалну сигурност и обавезане стране уговорнице да признају право радника на накнаду која ће њима и њиховим породицама обезбедити пристојан животни стандард. Чланом 25. је утврђена обавеза страна уговорница, потписница Повеље да обезбеде ефективно остваривање права радника на заштиту њихових потраживања у случају несолвентности њихових послодаваца од стране неке гарантне институције или гарантовањем неког другог облика ефективне заштите. Права из радног односа и то право на минималну зараду и остваривање права по основу пензионог и инвалидског осигурања су елементарна људска и социјална права. Чланом 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију о заштити људских права и основних слобода предвиђено је да свако физичко и правно лице има право на неометано уживање своје имовине, да нико не може бити лишен своје имовине, осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права, а да претходне одредбе ни на који начин не утичу на право државе да примењује законе које сматра потребним да би регулисала коришћење имовине у складу са општим интересима или да би обезбедила наплату пореза или других дажбина или казни. Људска и мањинска права зајемчена Уставом непосредно се примењују (члан 18. став 1. Устава). Уставом се јемче и као таква непосредно примењују људска и мањинска права зајемчена опште прихваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима и законима. Такође, предвиђено је и то да се може прописати начин остваривања ових права само ако је то Уставом изричито предвиђено или ако је то неопходно за остварење појединог права због његове природе, при чему закон ни у ком случају не сме да утиче на суштину зајемченог права (став 2). Имајући у виду преузете међународне обавезе, уставну гаранцију и ставове судске праксе, закон је предвидео да се потраживања по основу минималних зарада и доприноса намирују из првог исплатног реда. Међутим, пошто се намирење потраживања врши тек након уновчења стечајне масе, закон је предвидео могућност преноса ових потраживања, како би се створили ефикасни услови за наплату ових потраживања.

У односу на општи правни институт преноса потраживања, регулисан је изузетак да се ради о формалном уговору. Уговор о преносу потраживања закључују преносилац и стицалац потраживања, с тим да се потписи уговорних страна оверавају како је предвиђено Законом о оверавању потписа, рукописа и

преписа, а стечајни дужник се писаним путем обавештава о извршеном преносу. Стицалац има иста права као преносилац, а дужник може према стицаоцу истицати исте приговоре које је имао и према преносиоцу, као и приговоре које има само у односу на стицаоца. Запослени и лица која су била запослена код стечајног дужника могу потраживања из радног односа пренети на друго лице и пре отварања стечајног поступка, у ком случају стцалац за део потраживања у висини минималне зарада са и неплаћених доприноса за пензијско и инвалидско осигурање запослених, чију основицу за обрачун чини најнижа месечна основица доприноса сагласно прописима о доприносима за обавезно социјално осигурање на дан отварања стечајног поступка, има правни положај повериоца првог исплатног реда, а за остатак стеченог потраживања другог исплатног реда. Пренос наведених потраживања може се извршити у поступку реорганизације и у поступку банкротства.

Стварање услова за приоритетну наплату потраживања по основу минималних зарада, са обавезним повезивањем пензионог стажа и здравственог осигурања запослених, представља законско решење у правцу гарантовања минимума социјалне сигурности, које ужива судску заштиту не само у пресудама Европског суда за људска права у Стразбуру, већ и у пресудама највиших домаћих судских инстанци (Уставни суд Републике Србије и Врховни касациони суд).

Предлог закона садржи посебне одредбе о правном положају поверилаца који имају статус повезаних лица. Прецизирано је ко су повезана лица, тако што је појам повезаних лица проширен на лица која су склапала правне послове који су штетни по стечајног дужника, која су одобравала позајмице стечајном дужнику и која имају контролна права у најширем смислу. У досадашњој привредној пракси се показало да је стечајни разлог код стечајног дужника настајао након закључивања штетних правних послова, нарочито у поступку приватизације, са лицима која нису имала директне статусне везе са купцима капитала субјеката приватизације, а на основу којих је имовина стечајног дужника отуђивана или оптерећивана супротно начелу једнаке вредности узајамних давања. Такође, одобравање позајмица уместо улагања у капитал, уз истовремено оптерећење најважније имовине, мимо тржишних услова (нпр. уговарањем високе камате, несразмерног обезбеђења и сл.), јасан је знак постојања повезаних лица.

Повезано лице у смислу Предлога закона је и правно лице у којем одређена лица (директор, члан органа управљања или органа надзора стечајног дужника, члан стечајног дужника који за његове обавезе одговара целокупном својом имовином, члан или акционар са значајним учешћем у капиталу стечајног дужника, правно лице које стечајни дужник контролише у смислу закона којим се уређују привредна друштва, лица која због свог посебног положаја у друштву имају приступ поверљивим информацијама или имају могућност да се упознају са финансијским стањем стечајног дужника, лице које је фактички у позицији да врши значајнији утицај на пословање стечајног дужника, лице које је сродник по крви у правој линији без обзира на степен или у побочној линији до четвртог степена сродства, сродник по тазбини до другог степена сродства или брачни друг физичких лица горе наведених лица) имају контролна права.

Правни статус повезаних лица у стечајном поступку је у значајној мери промењен. Повезана лица не могу бити чланови скупштине и одбора поверилаца, што је последица чињенице да су вршили контролна права на начин који је довео до стечајног поступка. Повезана лица последња намирују стечајно потраживање у четвртог исплатном реду, а проширена је и могућност побијања правних послова

које су повезана лица закључила са стечајним дужником (посебно у случају уговарања трансферних цена), увођењем претпоставке несавесности. Када се повезана лица јављају као сауговорачи стечајног дужника у случају намерног оштећења поверилаца и закључивања правних послова без накнаде или уз незнатну накнаду, уведена је и солидарна одговорност сауговорача до висине имовинске користи коју остварују. Ова решења имају за циљ да се у стечајну масу врати имовина која је штетним правним пословима отуђена, како би се створили услови за што потпуније намирење стечајних поверилаца. Оваквим законским решењима шаље се порука повезаним лицима да се не исплати закључивање штетних уговора.

Прецизније је регулисано шта је предмет излучног захтева, тако да излучни поверилац може да тражи излучење само оне ствари на којој је стекао право својине пре покретања стечајног поступка, а која се у тренутку отварања стечаја налази у стечајној маси или туђе ствари која се налази код стечајног дужника по неком другом правном основу (уговор о закупу, послузи или лизингу). Оваквим одређењем направљена је јасна разлика између стечајног и излучног потраживања. Предложено решење у складу је са упоредно-правним решењима и правнотеоријским схватањем излучног права у упоредном праву и отклања недоумице које су се појављивале у судској пракси.

Статус разлучног и заложног повериоца такође је прецизније регулисан, у складу са ставовима судске праксе, с тим што је одређено да заложни повериоци нису стечајни повериоци, да се њихова права не могу умањити планом реорганизације, али и да немају право гласа у поступку гласања о плану реорганизације. Разлучни поверилац према стечајном дужнику има потраживање које је обезбеђено хипотеком или залогом на имовини стечајног дужника, док заложни поверилац има стварно-правно обезбеђење на имовини стечајног дужника, али нема потраживање према њему. Положај разлучног повериоца је такође прецизиран, тако да сви разлучни повериоци чине једну класу приликом гласања о плану реорганизације, с тим да је њихово право гласа сразмерно проценту могућег намирења из имовине на којој постоји обезбеђење.

Скупштину поверилаца чине сви стечајни повериоци, осим поверилаца четвртог исплатног реда (потраживања повезаних лица). Разлучни повериоци могу гласати у скупштини само уколико се процени да неће наплатити укупно потраживање из оптерећене имовине. Прецизирано је да процену основа и висине потраживања за потребе гласања на првом поверилачком рочишту у случају, као и у другим случајевима (утврђивање права гласа на првој скупштини поверилаца, условна потраживања, спорна потраживања и слично) врши стечајни судија на основу образложеног предлога стечајног управника. Стечајни судија у том случају доноси закључак о листи вероватних потраживања најкасније пет дана пре одржавања прве седнице скупштине. Листа вероватних потраживања не садржи потраживања из четвртог исплатног реда, а стечајни управник је дужан да до испитног рочишта стечајном судији благовремено предложи све промене које се односе на основ и висину вероватних потраживања. Предвиђено је и решење за случај да председник скупштине поверилаца у року од пет дана од дана добијања предлога стечајних поверилаца не закаже скупштину поверилаца, тако да стечајни повериоци чија су укупна потраживања већа од 20% од укупног износа потраживања свих стечајних поверилаца могу да закажу скупштину поверилаца, предложе дневни ред и одреде председавајућег. Статус стечајног повериоца стиче се подношењем стечајне пријава, а закон је посебно регулисао и када престаје овај статус. Повериоцима који немају потраживања правноснажно утврђена

закључком суда, чија су потраживања оспорена у целости и који нису покренули парницу у законом предвиђеном року и о томе обавестили стечајног управника престаје својство повериоца, а тиме и чланство у скупштини поверилаца.

Доследно наведеном, члан одбора поверилаца не може бити повезано лице. Као и код скупштине, спречена је могућност блокаде рада одбора поверилаца. У случају када председник одбора поверилаца у року од пет дана од дана добијања предлога више од половине чланова одбора не закаже седницу одбора поверилаца, предлагачи могу да закажу седницу одбора поверилаца, предложе дневни ред и одреде председавајућег. Одбор поверилаца има право да о свом трошку ангажује стручно лице, које ће извршити анализу пословања стечајног дужника а стечајни управник је дужан да ангажованом стручном лицу омогући потпун приступ и увид у пословне књиге, рачуноводствене исправе и другу релевантну документацију стечајног дужника. Оваквим решењем омогућава се потпуна информисаност стечајних поверилаца, чак и у случајевима када стечајни управник и одбор поверилаца не сарађују у потпуности.

Стечајни повериоци намирују потраживања према исплатним редовима. У први исплатни ред спадају запослени и бивши запослени по основу неисплаћених зарада без пореза и доприноса запослених и бивших запослених, у износу минималних зарада и по основу неплаћених доприноса за пензијско и инвалидско осигурање запослених, а чију основицу за обрачун чини најнижа месечна основица доприноса, сагласно прописима о доприносима за обавезно социјално осигурање на дан отварања стечајног поступка. У други исплатни ред спадају потраживања осталих стечајних поверилаца који не спадају у трећи и четврти исплатни ред.

Овакво законско решење омогућава приоритетно намирење стечајних поверилаца пре свега из прва два исплатна реда. Први исплатни ред је већ објашњен, а у други исплатни ред улазе сви државни и комерцијални повериоци који се нису одрекли права намирења у овом исплатном реду и који нису повезана лица. Осим потраживања запослених по основу минималних зарада и припадајућих доприноса, сви други државни и комерцијални повериоци (осим наведена два изузетка) имају равноправан третман намирења у стечајном поступку. Таквим решењем поједностављује се поступак намирења и искључује могућност да се поједини повериоци фаворизују на терет других поверилаца.

У трећи исплатни ред спадају потраживања стечајних поверилаца који су се пре отварања стечајног поступка уговором на којем су потписи уговарача оверени код надлежног органа, сагласили да буду намирени након пуног намирења потраживања једног или више стечајних поверилаца из другог исплатног реда, а који не спадају у четврти исплатни ред (субординирани повериоци), као и потраживања поверилаца по основу затезне камате од дана отварања стечајног поступка до дана намирења. Увођењем исплатног реда субординираних поверилаца прихвата се решење које постоји у упоредном законодавству, с тим да се у овом реду намирују и потраживања свих других поверилаца (осим повезаних лица) по основу затезне камате од дана отварања стечаја до намирења.

У четврти исплатни ред спадају потраживања повезаних лица. Ако се има у виду да је Предлог закона предвидео да стечајни повериоци гласају о плану реорганизације по класама које се сачињавају према исплатним редовима (с тим што разлучни повериоци чине једну, посебну, класу), тада се отклањају дилеме да ли треба у оквиру истог исплатног реда предвидети више класа или не.

Предложеним изменама и допунама је предвиђено да је вероватно потраживање такво потраживања које је евидентирано у пословним књигама

стечајног дужника, а које стечајни управник није оспорио, као и потраживање које се заснива на извршној исправи или на другом веродостојном доказу. На овај начин отклањају се могуће нејасноће приликом утврђивања кворума за гласање на првом поверилачком рочишту, гласања за план реорганизације у случају када се гласа пре испитног рочишта, гласања за разрешење стечајног управника и предлагање именовања другог стечајног управника, избор у одбор поверилаца и сл. Стечајни закон је раније предвиђао појмове пријављеног, утврђеног и оспореног потраживања, а сада се одређује и појам вероватног потраживања.

Проширен је појам злоупотребе права у стечајном поступку, па се злоупотребом права сматра и промена седишта стечајног дужника 2 месеца пре подношења предлога за покретање стечајног поступка, а Предлог закона садржи изричиту одредбу да у овом случају промена седишта не утиче на месну надлежност суда у стечајном поступку.

Предлогом закона су предвиђене значајне промене и у правима и обавезама стечајних управника:

- детаљно је регулисан начин избора стечајног управника (методом случајног одабира као правило, непосредним избором од стране судије у посебним случајевима сложених стечајних поступака као изузетак, немогућност непосредног избора у стечајевима малих и средњих правних лица, факултативни и обавезни избор стечајног управника на предлог стечајних поверилаца и обавезан избор стечајног управника на предлог Организације за надзор у случају стечаја који се покреће над предузећима у друштвеној или државној својини);

- прецизирана су ограничења у именовању стечајног управника (повезаност са власником и другим повезаним лицима);

- уводи се појам асистента и канцеларије стечајног управника. Стечајни управник може послове обављати као предузетник (као до сада), а може пословање организовати и као канцеларија стечајног управника, када послује као привредно друштво (прилагођено за вођење сложенијих стечајних поступака, нпр. стечаја повезаних лица). У канцеларији стечајног управника мора бити запослен најмање један стечајни управник, а могу бити запослени и асистенти стечајног управника, лица која су задужена за обављање рачуноводствених и правних послова, послова процене вредности имовине, специјалисти за састављање плана реорганизације и сл.). Стечајни управник, асистент и канцеларија стечајног управника уписују се у именик стечајних управника, који води Комора стечајних управника, на начин који је овим предлогом закона детаљно прописан. Награда и накнада стварних трошкова стечајног управника се исплаћују на рачун стечајног управника као предузетника или канцеларије стечајног управника код које се стечајни управник води као запослени;

- проширена је обавеза стечајног управника да у року од 15 дана од дана именовања сачини листу вероватних стечајних и разлучних поверилаца и достави је суду и Организацији за надзор, изврши анализу пословања стечајног дужника за период од 5 година пре покретања стечаја, и за сваку годину сачини листу прилива и одлива, листу отуђене имовине и све уговоре о отуђењу, анализира пословање са повезаним лицима, утврди поштовање забране сукоба интереса и поштовање одредаба Закона о привредним друштвима које се тичу поступања у најбољем интересу стечајног дужника и његових поверилаца и поднесе извештај суду и Организацији за надзор. На основу анализе пословања биће могуће и утврдити не само да ли постоје елементи за покретање поступка за утврђивање одговорности лица за наступање стечајног разлога, већ и да ли има услова за побијање правних послова;

- обавеза стечајног управника да, у року од 20 дана од дана истека тромесечја, доставља тромесечне извештаје о току стечајног поступка и стању стечајне масе одбору поверилаца, стечајном судији, Комори и Организацији за надзор, с тим да Организација за надзор извештаје јавно објављује (на интернет страници);

- прецизиран је рок достављања извештаја на захтев одбора поверилаца и поверилаца чија су потраживања већа од 20% свих пријављених потраживања;

- обавеза сарадње стечајног управника са Комором;

- завршни рачун се доставља не само стечајном судији и одбору поверилаца, већ и Организацији за надзор;

- детаљно је регулисано поступање по притужби на рад стечајног управника;

- разрешења именованог стечајног управника на предлог стечајних поверилаца могуће је не само у фази пре, већ и након закључења испитног рочишта, ако је за такав предлог гласала квалификована већина (60%) поверилаца, с тим што право гласа немају повериоци који немају вероватна потраживања, одн. којима је стечајни управник оспорио потраживање. У овом случају стечајни судија је у обавези да разреши стечајног управника и да именује оног стечајног управника којег су повериоци предложили у захтеву за разрешење ранијег стечајног управника. Овим решењем се доследно примењује правило да се стечајни поступак води у интересу стечајних поверилаца, с тим што се водило рачуна да се стечајни управник заштити од поверилаца који немају вероватно потраживање, одн. којима је оспорио пријављено потраживање;

- детаљно је регулисана дисциплинске одговорности стечајног управника (прецизирано је шта је дисциплинска повреда, које се мере могу изрећи и у ком случају, састав, рад и одлучивање дисциплинске комисије, положај дисциплинског тужиоца, правила дисциплинског поступка, двостепеност у одлучивању, застерелост покретања, вођења и изрицања дисциплинских мера). Оваквим регулисањем постиже се правна сигурност у овој области (не може се одговарати за повреде које немају прецизан опис повреде обавезе, раздваја се улога дисциплинског већа – комисије од дисциплинског тужиоца, стечајном управнику се ставља на терет само оно што је наведено у оптужном предлогу, прецизирају се одредбе о одмеравању дисциплинских мера, уводи се достепеност у одлучивању, регулише се питање застарелости покретања и вођења дисциплинског поступка и изрицања дисциплинских мера и сл.);

- пре продаје имовине, стечајни управник је дужан да сам уради или да прибави процену вредности имовине стечајног дужника, извршену уз примену међународних рачуноводствених стандарда. У случају протека више од годину дана између процене и продаје, на захтев одбора поверилаца стечајни управник ће прибавити нову процену имовине. Процена мора да одреди процентуално учешће вредности имовине која је предмет обезбеђења у односу на вредност сваке имовинске целине која је предмет продаје. Обавештење о намери продаје садржи и расподелу средстава остварену продајом;

- пре продаје стечајног дужника као правног лица, стечајни управник је дужан да изврши процену његове вредности која обавезно садржи процену имовине која је под теретом, посебну процену основних средстава, инвестиционих некретнина, опреме и залиха намењених продаји, процену приносне вредности сваке имовинске целине, нацрт деобе средстава остварених продајом између стечајних и разлучних поверилаца, као и процену да ли би се остварила већу вредност ако неку имовину или имовинске целине продаје одвојено од продаје стечајног дужника. Из продаје стечајног дужника као правног

лица, стечајни управник може изузети једну или више имовинских целина и њих продавати посебно, а у циљу постизања што веће вредности уновчене стечајне масе.

Предложеним изменама и допунама предвиђено је да Агенција за приватизацију више нема положај стечајног управника у случају стечаја над правним лицима у друштвеној одн. државној својини. До доношења посебног закона о Организацији за надзор, послове надзора у делу економске оправданости поступања стечајних управника и економске оправданости и изводљивости плана реорганизације, извештавања и праћења стечајног поступка обављаће Агенција за приватизацију.

Организација за надзор заступа све државне повериоце у стечајном поступку. Оваквим решењем омогућава се рационално и ефикасно управљање потраживањем државних поверилаца, како у поступку банкротства, тако и у поступку реорганизације стечајног дужника. Имајући у виду да се посебним законом (о приватизацији) предвиђа да ће се правила о унапред припремљеном плану реорганизације примењивати и у поступку реструктурирања, Организација за надзор ће заступати државне повериоце и у поступку реструктурирања. Организација за надзор је овлашћени предлагач именована стечајног управника у случају стечаја над правним лицем које је у већинској државној или друштвеној својини, као и у случају када се током стечајног поступка промени власничка структура стечајног дужника тако да стечајни дужник постане правно лице у већинској државној својини, под условом да се ради о привредном друштву које је закључком Владе проглашено за друштво од изузетног значаја. Организација за надзор може поднети план реорганизације односно унапред припремљени план реорганизације за стечајне дужнике у већинској државној или друштвеној својини, а има и овлашћење да предложи стечајном судији да преко овлашћеног лица провери тачност података из предложеног плана реорганизације.

Организација за надзор има посебну улогу и у поступку тзв. „аутоматског стечаја”. Након оглашавања неуставним одредаба Закона о стечају које су се односиле на тзв. „аутоматски стечај” створила се правна празнина, јер није било правног основа за отварање стечаја у случају када није било заинтересованих поверилаца који би уплатили предујам трошкова стечаја. Закон предвиђа могућност да у оваквом случају Организација за надзор уплати предујам трошкова, с тим да ће се такви трошкови приоритетно намиривати у стечајном поступку.

Трошкови надзора праћења и извештавања су трошкови стечајног поступка. Надлежно министарство прописује основе и мерила за одређивање ове накнаде, с тим што ће се ова накнада одређивати не у процентуалном износу, већ у висини стварних трошкова. На овај начин ће се смањити и трошкови стечајног поступка који падају на терет стечајне масе.

Предложеним изменама и допунама је предвиђена нова институција - Комора стечајних управника, као непрофитно струковно удружење стечајних управника, са својством правног лица. Надзор над радом Коморе обавља надлежно министарство. Комора доноси статут, кодекс професионалне етике стечајних управника и друге акте, у складу са законом и статутом, чува углед, част и права професије стечајних управника, стара се да стечајни управници савесно и у складу са законом обављају своје послове; представља стечајне управнике код државних органа ради заштите права и интереса професије, стара се о стручном усавршавању стечајних управника и организује стручне скупове, семинаре и саветовања у области стечаја, води именик стечајних управника,

успоставља и остварује сарадњу са коморама стечајних управника других земаља и обавља друге послове утврђене законом и статутом. Статутом Коморе уређује се организација и пословање Коморе, начин избора органа и друга питања од значаја за рад Коморе, с тим што надлежно министарство даје сагласност на статут и друге опште акте Коморе. Органи Коморе су: скупштина, извршни одбор, надзорни одбор и председник Коморе. Чланови Скупштине су стечајни управници уписани у именик. Скупштина Коморе доноси статут, кодекс професионалне етике стечајних управника и друге акте, бира чланове извршног и надзорног одбора, председника Коморе и чланове других органа Коморе и одлучује о другим питањима предвиђеним законом и статутом. Извршни одбор Коморе има пет чланова, са мандатом од две године. Након истека мандата, три члана могу бити једном реизабрана. Извршни одбор предлаже статут и друге опште акте Коморе; припрема седнице скупштине Коморе, стара се о пословању Коморе, одлучује о висини чланарине и начину њеног плаћања, обавља и друге послове одређене законом и статутом. Надзорни одбор врши надзор над законитошћу рада и финансијским пословањем Коморе и има три члана, са мандатом од годину дана. Након истека мандата, два члана могу бити једном реизабрана. Председник Коморе бира се на период од три године и може бити једном реизабран. Председник Коморе представља и заступа Комору; стара се да Комора ради и послује у складу са законом и статутом, извршава одлуке скупштине и извршног одбора Коморе у складу са статутом, врши друге послове одређене законом и статутом.

Надзор над радом стечајних управника обавља и Комора по службеној дужности или по притужби странака. Комора може да оствари увид у: предмете, податке и други архивски материјал стечајних управника; књиговодствену и другу документацију. Комора је овлашћена да наложи стечајном управнику отклањање недостатака у одређеном року, а у случају да стечајни управник не отклони указани недостатак, председник Коморе поднеће предлог за покретање дисциплинског поступка. Стечајни управник је дужан да подноси Комори једном годишње финансијски извештај о пословању стечајног дужника, односно о стечајној маси. Подаци из годишњег извештаја стечајних управника објављују се на интернет страници Министарства и Коморе и доступни су јавности.

Дисциплинска одговорност стечајних управника до сада је била недовољно регулисана, како у погледу дисциплинских повреда и одговорности, тако и у погледу органа и правила дисциплинског поступка. Посредно се могло закључити (имајући у виду да је одлука о дисциплинском кажњавању управни акт против којег се могао водити управни поступак) да се сходно примењују правила Закона о општем управном поступку (у даљем тексту: ЗУП). Међутим, ЗУП нема одредбе о дисциплинској или другој врсти казнене одговорности, тако да је у овом делу постојала недовољна правна регулација и велика правна несигурност. Имајући у виду да је дисциплински поступак спроводила Агенција за лиценцирање стечајних управника, на начин да је одлука дисциплинске комисије била коначна и извршна, без могућности изјављивања жалбе, а да тужба ради управног спора није одлагала извршење, постојала је могућност да се преко дисциплинског поступка врши притисак на независно и непристрасно поступање стечајних управника. Због тога је прихваћено решење које постоји у већини земаља Европске уније, да се дисциплински поступак води у оквиру Коморе, с тим да такво решење постоји и код нас у случају дисциплинске одговорности приватних извршитеља.

Стечајни управник одговара ако својим поступцима у вршењу своје делатности крши одредбе Закона о стечају и других прописа, ако не испуњава своје обавезе прописане статутом и другим актима Коморе и ако било којим својим поступком вређа част и углед професије стечајног управника. Одговорност за кривично дело или прекршај не искључује дисциплинску одговорност стечајног управника. Прописане дисциплинске повреде стечајног управника односе се на: предузимање правних и фактичких радњи или пропуштање дужних радњи које за последицу имају умањење стечајне масе, свесно прикривање законске сметње за именовање, обављање делатности неспојиве са угледом, чашћу и независношћу стечајног управника, предузимање радњи у поступку и поред постојања разлога за искључење, повреда дужности чувања службене тајне, прекорачење овлашћења поверених законом, наплата веће награде или накнаде трошкова него што је прописано, вођење књига и евиденција супротно прописима, јавно изношење личних, породичних и материјалних прилика странака до којих је дошао у вршењу делатности стечајног управника, неплаћање чланарине Комори два месеца узастопно или три месеца са прекидима у току календарске године, одбијање без оправданог разлога да се стручно усавршава, као и повреде дужности утврђених другим прописима.

У дисциплинском поступку могу се изрећи следеће дисциплинске мере: опомена, јавна опомена, новчана казна од 100.000 до 1.000.000 динара и одузимање лиценце. За разлику од раније праксе да се новчана казна уплаћује на рачун Агенције за лиценцирање стечајних управника, сада је предвиђено да се новчана казна уплаћује на прописани уплатни рачун јавних прихода Републике Србије. Подаци о изреченим дисциплинским мерама објављују се на интернет страници Организације за надзор и Коморе и без одлагања се достављају свим судовима који спроводе стечајне поступке, као и одбору поверилаца у свим поступцима у којима је именован стечајни управник коме је изречена дисциплинска мера. Приликом изрицања дисциплинских мера узимају се у обзир све околности које могу да утичу на врсту мере и висину новчане казне, а нарочито тежина и последице дисциплинске повреде, учињена штета, степен одговорности и раније изречене дисциплинске мере. Дисциплинска мера одузимања лиценце изриче се нарочито у случају ако је стечајни управник намерно или крајњом непажњом проузроковао штету за стечајну масу у висини преко 5.000.000 динара или уколико се ради о повратнику, водећи рачуна посебно о тежини раније и поновљене дисциплинске повреде, да ли је ранија дисциплинска повреда исте врсте или нова, колика је висини настале штете и колико је времена протекло од раније изречене дисциплинске мере. Подаци о дисциплинским поступцима и изреченим мерама уписују се у именик стечајних управника.

Дисциплинска комисија спроводи дисциплински поступак ради утврђивања дисциплинске одговорности и изриче дисциплинске мере, у складу са овим законом. Дисциплинску комисију чини пет чланова које именује Министарство, и то: два члана из реда стечајних управника које предлаже Комора, један члан из реда судија са искуством у поступцима стечаја кога предлаже Високи савет судства, један члан из реда државних службеника и један члан из редова судских вештака економске струке које предлаже Министарство. За сваког члана дисциплинске комисији се предлажу три кандидата. Предност при именовању имаће они кандидати који имају веће искуство и више објављених стручних радова из области стечајног права. Чланови дисциплинске комисије именују се на рок од две године и могу бити именовани на још један мандат.

Детаљно је регулисан дисциплински поступак. Предлог за покретање дисциплинског поступка могу поднети стечајни судија у чијем предмету поступа стечајни управник, председник суда за чије подручје је стечајни управник именован, Организација за надзор и председник Коморе, а на основу извршеног надзора, као и притужби и иницијатива странака у поступку, њихових заступника и пуномоћника. Предлог за покретање дисциплинског поступка подноси се дисциплинском тужиоцу, кога предлаже Комора, а именује Министарство. Дисциплински тужилац испитује предлог за покретање дисциплинског поступка уколико постоје основи сумње да је стечајни управник учинио дисциплинску повреду. Дисциплински тужилац ће у року од 30 дана испитати наводе и достављене доказе, а по потреби и службеним путем прибавити релевантне доказе ради провере навода из предлога за покретање дисциплинског поступка. Уколико утврди да су наводи из предлога за покретање дисциплинског поступка основани, дисциплински тужилац ће поднети дисциплинску тужбу у којој ће навести дисциплинско дело које се стечајном управнику ставља на терет, време, место и начин извршења дисциплинског дела, предложити доказе, навести последице које су наступиле и дати предлог дисциплинске мере. Уколико дисциплински тужилац оцени да нема основа за подношење дисциплинске тужбе, о томе ће обавестити подносиоца предлога за покретање дисциплинског поступка писаним путем, који у даљем року од 8 дана има право да поднесе жалбу министарству. Дисциплинска тужба се доставља стечајном управнику са поуком да има право да се изјасни у року од 15 дана. Уколико се стечајни управник не изјасни у остављеном року, поступак ће се спровести као да је стечајни управник оспорио све наводе из дисциплинске тужбе. Дисциплински поступак се ближе уређује статутом Коморе.

У досадашњем режиму одлучивања о дисциплинској одговорности постојала је могућност доношења одлуке о дисциплинском кажњавању без одржавања јавне расправе и пружања могућности стечајном управнику да се брани. Новим законским решењем предвиђено је да се о дисциплинској одговорности стечајног управника одлучује се на јавној расправи, након спроведеног доказног поступка предложеног од стране дисциплинског тужиоца и стечајног управника. Одлука дисциплинске комисије о дисциплинској одговорности стечајног управника доноси се већином гласова. Писани отправак одлуке о дисциплинској одговорности стечајног управника дисциплинска комисија доставља странкама у року од 7 календарских дана након спроведене јавне расправе. Одлуком дисциплинске комисије дисциплинска тужба се одбија као неоснована или се дисциплинска тужба уважава као основана, у ком случају се изриче и дисциплинска мера. Одлука дисциплинске комисије садржи образложење са разлозима доношења одлуке, с тим што се у образложењу наводи став сваког од чланова дисциплинског већа. Против одлуке дисциплинске комисије може се у року од 15 дана изјавити жалба Министарству, које је дужно да о жалби одлучи у року од 15 дана. Против коначне одлуке дисциплинске комисије може се покренути управни спор.

У погледу регулисања рока застарелости покретања, вођења и извршења мера у дисциплинском поступку до сада је постојала правна празнина. Изменама и допунама Закона предвиђа се рок застарелости за покретање дисциплинског поступка од 12 месеци од дана сазнања за повреду, а најдуже две године од дана када је повреда учињена. Вођење дисциплинског поступка застарева у року од једне године од дана покретања дисциплинског поступка. Изречена дисциплинска мера не може се извршити када протекне једна година од дана коначности или правноснажности одлуке о изреченој дисциплинској мери.

Изменама и допунама Закона прецизирају се обавезе овлашћених лица стечајног дужника и других лица да пружају податке и исправе стечајном судији и стечајном управнику на њихов захтев и без одлагања. Ова обавеза се односи не само на директора и пуномоћника, лица које је обављало финансијске послове и ревизију за дужника, већ и на чланове извршног, управног и надзорног одбора стечајног дужника којима је престала дужност отварањем стечајног поступка, као и на контролне чланове друштва. Стечајни судија може решењем, против којег није дозвољена жалба, наложити стечајном дужнику, као и наведеним лицима да у одређеном року предају писмени извештај о економско-финансијском стању стечајног дужника, изјаве о имовини, изјаве о повезаним лицима, као и све друге изјаве и изјашњења. Предвиђено је да рачуноводствене исправе, пословне књиге, рачуноводствени софтвер, печати, кључеви и шифре представљају имовину стечајног дужника, с тим што наведена лица имају обавезу да стечајном управнику предају сву наведену имовину стечајног дужника. Уколико ова лица не поспе по налогу стечајног судије, сматра се да су извршила ометање ефикасног окончања стечајног поступка и дужна су да плате штету у висини затезне камате на укупну ликвидациону вредност стечајне масе за период непоступања по налогу стечајног судије. Ова санкција прописана је и у случају када купац пословног простора након престанка основа коришћења неће да преда закупљену непокретност. Новина је да банке имају обавезу да на захтев стечајног управника доставе бројеве свих девизних и динарских рачуна, све изводе у електронској форми са свих динарских и девизних рачуна и све уговоре о орочењу средстава, као и да јавни регистри имају обавезу да на захтев стечајног управника доставе податке о имовини и правима стечајног дужника у периоду од пет година пре покретања стечаја.

У случају када нема имовине из које се могу намирити трошкови стечајног поступка, стечајни поступак ће се закључити. Међутим, ако стечајни повериоци имају интереса да се стечајни поступак настави (нпр. због побијања одређених правних послова стечајног дужника), тада стечајни судија може на предлог стечајног управника одредити додатни предујам трошкова члановима одбора поверилаца (јер постоји претпоставка да су у одбор поверилаца именовани представници поверилаца са највећим потраживањима), који су дужни да плате солидарно у складу са висином потраживања и то у износу који је неопходан за даље вођење поступка. У трошкове стечајног поступка улазе и трошкови претходног стечајног поступка. Доследно томе, у случају тзв. „аутоматског“ стечаја, приоритетно се намирују трошкови по основу предујама трошкова стечајног поступка.

У погледу мера обезбеђења, задржано је решење да се могу одредити по службеној дужности или на предлог лица које подноси предлог за покретање стечајног поступка. Међутим, новина је што суд у случају када одбије да одреди мере обезбеђења мора посебно образложити непостојање разлога за одређивање мера. И у претходном поступку за утврђивање испуњености услова за покретање стечајног поступка у складу са унапред припремљеним планом реорганизације (у даљем тексту: УППР) предвиђено је да стечајни судија може одредити мере обезбеђења. Ово решење је било нужно имајући у виду да је Уставни суд Србије 14. новембра 2013. године утврдио да одредба члана 20ж став 1. Закона о приватизацији није у сагласности са Уставом, с тим што је одложио објављивање ове одлуке за шест месеци од дана доношења. Ако се приватизација уз примену УППР-а не би завршила до 14. маја 2014. године, постојала би опасност да, без

мера обезбеђења из стечајног закона, не би било могуће окончање реструктурирања, односно реорганизације.

Када стечајни судија заказује рочиште за испитивање постојања стечајног разлога, уведена је новина да се решењем о заказивању рочишта налаже овлашћеном лицу стечајног дужника, као и лицу које води књиговодствене послове стечајног дужника да за потребе рочишта достави извештај од значаја за расправу о отварању стечајног поступка чији садржај прописује надлежно министарство. На овај начин обезбеђује се да се већ на првом рочишту прибаве битне чињенице и исправе о постојању стечајног разлога.

Посматрано на најопштији начин, у стечајном поступку се јављају социјални (престанак радног односа, ненамирена потраживања из радног односа, немогућност остваривања права из здравственог осигурања, немогућност повезивања пензионог стажа и др.) и имовински проблеми (формирање стечајне масе, уновчење и наплата потраживања). Тек обезбеђењем намирења минималних права из радног односа, стварају се услови за ефикасно регулисање имовинских питања у стечајном поступку.

Право на рад и минималну зараду по том основу је елементарно људско право, које држава мора да гарантује. Неплаћање минималних зарада и изведених права је реликт који оптерећује не само запослене, већ и нормално пословање привредних субјеката. Исплата ових обавеза је услов нормалног пословања. У условима када је држава допустила да се пословање привредних субјеката одвија без исплате минималних зарада, неопходно је да се макар у стечајном поступку ова неправилност отклони. Због тога је предвиђено да се:

- даном отварања стечајног поступка престаје радни однос запосленима код стечајног дужника и престаје да важи колективни уговор који је стечајни дужник закључио са запосленима, запослени стичу право на отпремнину у висини минималне зараде по години рада у радном односу код стечајног дужника за коју нису примили отпремнину, а разлику између неисплаћене зараде и минималне зараде која се пријављује у првом исплатном реду, као и отпремнине запослени пријављују у другом исплатном реду.

- неисплаћене доприносе за пензијско и инвалидско осигурање пријављује запослени,

- стечајни управник о престанку радног односа запослених у стечајном дужнику обавештава одговарајући орган односно организацију за запошљавање на чијој територији се налази седиште стечајног дужника;

- стечајни управник може уз сагласност стечајног судије да ангажује потребан број лица ради наставка пословања или окончања започетих послова по основу уговора о раду на одређено време, а у случају потребе вођења стечајног поступка може да ангажује одређена лица по уговора о делу. Зараде и остала примања лица која је ангажовао стечајни управник, одређује стечајни управник, уз сагласност стечајног судије, и она се намирују из стечајне масе као обавеза стечајне масе.

Предложеним изменама прецизирано је да пребијање потраживања у стечајном поступку није допуштено ако је стечајни поверилац потраживање стекао у последњих шест месеци пре дана подношења предлога за покретање стечајног поступка, а стечајни дужник је био неспособан за плаћање, ако су се услови за пребијање стекли правним послом или другом правном радњом која се може побијати и ако се пребија потраживање стечајног дужника са потраживањем стечајног повериоца из трећег и четвртог исплатног реда. Брисана је одредба важећег Закона према којој је пребијање потраживања допуштено ако је у питању

потраживање које је стечено у вези са испуњењем неизвршених уговора или потраживање коме је враћено правно дејство успешним побијањем правног посла или друге правне радње стечајног дужника, с обзиром на то да је изузетак постављен веома широко, тако да је доводио у питање и само правило. Омогућено је и стечајном дужнику да своје потраживање према стечајном повериоцу наплати из средстава која припадају повериоцима приликом деобе стечајне масе.

Уместо раније одредбе да стечајни судија може да донесе одлуку о адекватној заштити имовине која је предмет обезбеђења његовог потраживања, сада је прописана обавеза доношења таквих мера. Поред раније могућности да се одлуком стечајног судије одмах након отварања стечајног поступка омогући уношење ствари која се налази код другог лица у стечајну масу, изменама закона предвиђа се коришћење ове могућност и у току трајања стечајног поступка. Предложеним изменама омогућава се принудно иселење закупца ствари која припада стечајној маси на основу одлуке стечајног судије, ако купац у току трајања стечајног поступка одбије да се исели.

Прецизирани су услови под којим се могу побијати правни послови и правне радње стечајног дужника. Побијање због намерног оштећења поверилаца може се вршити ако су правни посао односно правна радња закључени односно предузети у последњих пет година пре наступања поремећаја у пословању или подношења предлога за покретање стечајног поступка или после тога, са намером оштећења једног или више поверилаца, ако је сауговарач стечајног дужника знао за намеру стечајног дужника. Уведена је претпоставка да је извршено намерно оштећење поверилаца ако је имовина умањена путем трансферних цена у пословању са повезаним лицима. У погледу побијања правних послова без накнаде или уз незнатну накнаду, сматра се да постоје услови за побијање ако је стечајни дужник унео новчани или неновчани улог у зависно или друго друштво, а вредност улога или имовине није исказана по тржишним условима у складу са међународним рачуноводственим стандардима. У погледу рокова за побијање правних послова намерног оштећења поверилаца и правних послова без накнаде или уз незнатну накнаду, унета је новина да се рокови могу рачунати уназад и то пет година пре наступања поремећаја у пословању који су узроковали наступање стечајног разлога (почетак трајне неликвидности стечајног дужника или датум закључења штетног правног посла или предузимање штетне правне радње).

Знање намере се претпоставља ако је сауговарач стечајног дужника знао да стечајном дужнику прети неспособност плаћања и да се радњом оштећују повериоци. Сауговарач стечајног дужника је солидарно одговоран за обавезе стечајног дужника.

Сматра се да је предузет правни посао без накнаде ако је располагање имовином стечајног дужника извршено уношењем новчаног и неновчаног улога у зависно или друго друштво. Пропуштање улагања жалбе или приговора или одговора на тужбу или изостанка са рочишта сматра се правном радњом стечајног дужника без накнаде. Сауговарач стечајног дужника је солидарно одговоран за обавезе стечајног дужника до висине остварене користи..

Закон уводи претпоставке несавесности. Сматра се да је сауговарач стечајног дужника знао или морао знати за неспособност плаћања стечајног дужника ако је неспособност плаћања стечајног дужника била евидентирана у јавном регистру правних лица у принудној наплати. Такође, сматра се да је сауговарач стечајног дужника знао или морао знати да је поднет предлог за покретање стечајног поступка ако је овај податак уписан у јавни регистар правних лица.

Постоји оборива претпоставка да су правни посао или радња предузети са намером оштећења стечајних поверилаца ако су предузети супротно начелу једнаке вредности давања или ако су предузети у корист повезаних лица.

Проширен је круг лица која се сматрају повезаним лицима са стечајним дужником на зависна правна лица и матична правна лица стечајног дужника, на лице које је одобравало позајмице стечајном дужнику и на правна лица у којима лица повезана лица имају контролна права. У погледу лица која могу бити пасивно легитимисана у побојној тужби, регулисано је да се тужба може поднети и против правних лица у која је унет део имовине стечајног дужника као оснивачки улог.

Изменама закона предвиђено је да се почетни стечајни биланс доставља се у електронској форми са свим прилозима Комори и Организацији за надзор, која их јавно објављује у року од 7 дана. Овакво решење омогућава транспарентност стечајног поступка. Прецизирано је да пословне књиге стечајног дужника после отварања стечајног поступка води стечајни управник, лице из канцеларије стечајног управника или друго лице које он одреди, у складу са законом који уређује ову област.

О банкротству се може гласати на првом поверилачком рочишту или на скупштини поверилаца, с тим што се у оба случаја одлука о банкротству доноси истом већином гласова поверилаца (70% укупних потраживања). Према досадашњем законском решењу, након изгласавања банкротства, стечајни поступак се водио у правцу уновчења стечајне масе, без могућности разматрања реорганизације. У пракси су се међутим појавили случајеви (нарочито када је стечајни дужник располагао великом имовином), када су се након изгласавања банкротства појавиле нове околности које оправдавају реорганизацију. Иако се неће радити о учесталој појави, изменама закона омогућено је да се повериоци могу поново изјашњавати о плану реорганизације, све до доношења решења о главној деоби. Како се ради о изузетку, који не сме представљати разлог за одуговлачење поступка уновчења стечајне масе, предвиђено је да се у том случају план реорганизације може усвојити ако је за план гласала квалификована већина поверилаца (70%). Решењем о усвајању плана реорганизације, стечајни судија ставља ван снаге решење о банкротству, а све док се не усвоји план реорганизације, стечајни управник је дужан да поступа у складу са правноснажним решењем о банкротству.

У погледу уновчења стечајне масе закон предвиђа нова решења:

По доношењу решења о банкротству, стечајни управник започиње и спроводи продају целокупне имовине или дела имовине стечајног дужника, с тим да може да прода делове имовине и пре доношења решења о банкротству уз сагласност одбора поверилаца и стечајног судије. Оваквим решењем се омогућава убрзање поступка продаје.

Законска новина је план продаје, који треба да буде образложен у погледу ефикасности и рационалности уновчења стечајне масе, имајући у виду најбољи начин и динамику продаје. Стечајни управник дужан је да сачини план продаје имовине стечајног дужника у року од 15 дана од дана доношења решења о банкротству, подели имовину на имовинске целине, изврши процену целисходности продаје стечајног дужника као правног лица, односно целокупне имовине стечајног дужника у односу на продају имовине стечајног дужника у деловима и да о томе обавести суд, одбор поверилаца, Комору и Организацију за надзор. План продаје обавезно садржи обрачун расподеле средстава повериоцима и објављује се на интернет страници Коморе.

Изменама Закона предвиђен је нови метод продаје имовине - јавно прикупљање писаних понуда, након чега следи јавно надметање или непосредна погодба у складу са националним стандардима за управљање стечајном масом. Највиша понуђена цена из писане понуде је почетна цена за јавно надметање, с тим да се јавно надметање одржава у року од 15 дана од дана отварања писаних понуда, а непосредна погодба у року од 7 дана од дана неуспелог јавног надметања. Ради се о једноставним правилима која омогућавају да се у транспарентном и компетитивном поступку постигне највиша цена. У пракси је овај начин продаје (продаја Мобтела) показао добре резултате. Пре продаје, стечајни управник је дужан да сам уради или да прибави процену вредности имовине стечајног дужника, извршену уз примену међународних рачуноводствених стандарда. У случају протекла више од годину дана између процене и продаје, на захтев одбора поверилаца стечајни управник ће прибавити нову процену имовине. Процена мора да одреди процентуално учешће вредности имовине која је предмет обезбеђења у односу на вредност сваке имовинске целине која је предмет продаје. Стечајни управник је дужан да обавештење о намери продаје заједно са проценом вредности имовине достави стечајном дужнику, стечајном судији, одбору поверилаца, повериоцима који имају обезбеђено потраживање на имовини која се продаје и свим оним лицима која су исказала интерес за ту имовину најкасније 15 дана пре дана одржавања продаје. Обавештење о продаји обавезно садржи детаљан обрачун расподеле средстава остварених продајом, као и место и адресу на којој се имовина налази, детаљан опис имовине и њене функције, процену вредности имовине, процедуру и услове за избор понуда, нацрт уговора о купопродаји. У случају продаје непосредном погодбом, обавештење мора да садржи место и адресу на којој се имовина налази, детаљан опис имовине и њене функције, процену вредности имовине, податке о купцу који се предлаже и све услове продаје која се предлаже, укључујући и цену и начин плаћања.

Уколико је постигнута продајна цена нижа од 70% процењене вредности, одбор поверилаца и различни повериоци који имају различна права на имовини која је предмет продаје морају да дају сагласност за продају у року од 7 дана од дана окончања јавне продаје или непосредне погодбе. У противном, продаја се проглашава неуспелом. Уколико је постигнута продајна цена нижа од 50% процењене вредности, сагласност мора да дају и повериоци који имају преко 50% укупних утврђених потраживања.

Стечајни управник је дужан да о извршеној продаји, условима и цени обавести стечајног судију и одбор поверилаца у року од три дана (пре измена, овај рок био је 10 дана) од дана извршене продаје.

Законска новина је и регулисање поступка и разлога за приговор на продају имовине. Повериоци могу ставити приговор у случају када је продаја имовине извршена супротно прописаној процедури. Прописивањем јасне процедуре продаје (обавезне процене, поступка продаје, минималне цене, одобравање продаје по нижој цени) могућност приговора сведена је само на повреду правила поступка. Приговор се подноси стечајном судији и одлаже закључење уговора о купопродаји, а стечајни судија је дужан да одлучи о приговору у року од 7 дана.

Изузетак је продаја имовине која се продаје на берзи или имају јавно објављену тржишну цену. Драгоцени метали, минерали, хартије од вредности и друге ствари које имају берзанску односно тржишну цену, продају се по тој цени на одговарајућој берзи или тржишту. Ако драгоцени метали, минерали, хартије од вредности и друге сличне ствари које се уобичајено продају на берзи или имају

тржишну цену, у време продаје немају берзанску односно тржишну цену, односно не могу се продати на берзи, продају се непосредном погодбом уз претходно јавно прикуљање понуда уз сагласност одбора поверилаца.

Изузетак је и продаја имовинске целине мале вредности. У случају продаје имовинске целине процењене вредности мање од 100.000 динара, стечајни управник може спровести продају непосредном погодбом без јавног прикупљања понуда и без сагласности одбора поверилаца уз претходно обавештење одбора поверилаца, суда, коморе и организације за надзор не касније од 7 дана од дана продаје. Ово обавештење се објављује на интернет страници коморе.

Закон предвиђа новине и код продаје стечајног дужника као правног лица.

Пре него што изложи продаји стечајног дужника као правно лице, стечајни управник је дужан да изврши процену његове вредности која обавезно садржи процену имовине која је под теретом, посебну процену основних средстава, инвестиционих некретнина, опреме и залиха намењених продаји, процену приносне вредности сваког појединачног бизниса, нацрт деобе средстава остварених продајом између стечајних и различних поверилаца и процену да ли би се остварила већу вредност ако неку имовину или имовинске целине продаје одвојено од продаје стечајног дужника.

Из продаје стечајног дужника као правног лица, стечајни управник може изузети једну или више имовинских целина и њих продавати посебно, а у циљу постизања што веће вредности уновчене стечајне масе. Ово је практично правило које омогућава да се уновчење стечајне масе спроведе по правилима најповољнијег уновчења.

Прецизирано је да потраживања стечајног дужника настала након отварања стечајног поступка не могу бити предмет продаје приликом продаје правног лица, јер се ради о потраживањима из двострано теретних правних послова, одн. потраживањима којима се обезбеђује измирење обавеза насталих у току стечајног поступка.

Закон поново регулише тзв. „аутоматски“ стечај, тј. правну ситуацију када код дужника постоји дуготрајна великвидност, одн. други стечајни разлог, а ниједан овлашћени предлагач не подноси предлог за покретање стечајног поступка. Имајући у виду с једне стране разлоге доношења Одлуке Уставног суда Републике Србије [ИУз- 850/2010 од 12.07.2012 г.](#) и с друге стране потребу регулисања тзв. „аутоматског“ стечаја, предложена су решења која омогућавају активно учешће стечајног дужника у поступку (обавезна лична достава решења о покретању поступка), омогућавање и Организацији за надзор да уплати предујам трошкова, са правом на њихово приоритетно намирење као трошкова стечајног поступка. Правило је да постоји пре свега интерес стечајног дужника и његових поверилаца да се спроведе стечајни поступак над дужником код кога дужи период времена постоји стечајни разлог. Међутим, постоји и друштвени интерес да се спроведе стечајни поступак над овим дужником.

Кључно питање је ко уплаћује предујам трошкова стечајног поступка. Након доношења решења о покретању претходног поступка овлашћена лица стечајног дужника имају обавезу да поднесу извештај о пословању дужника, из којег се може видети да ли дужник има имовине из које могу да се намире пре свега трошкови стечајног поступка. Ако има имовине, тада првенствено стечајни повериоци имају економски интерес да уплате предујам и омогуће спровођење стечајног поступка. Ако они то не учине, Организација за надзор то може да учини. Ако нико не уплати предујам, поступак се закључује. Након уплате предујма примењују је општа правила стечајног поступка.

У погледу реорганизације Закон предвиђа следећа нова решења:

- Права заложних поверилаца који нису разлучни повериоци не могу се мењати или умањити планом реорганизације без њихове изричите сагласности, а следствено томе, заложни повериоци немају право гласа о плану;

- Подносилац плана реорганизације дужан је да предлог плана поднесе и Организацији за надзор која је дужна да у року од 15 дана достави мишљење о економској оправданости и изводљивости предложеног плана;

- План реорганизације се подноси стечајном судији најкасније у року од 90 дана од дана отварања стечајног поступка, без могућности продужења овог рока. Продужење рока је у пракси често коришћено ради одуговлачења стечајног поступка и пролонгирања поступка уновчења стечајне масе. С друге стране, могућност изгласавања плана и након проглашења банкротства, омогућава повериоцима да се све до главне деобе донесу одлуку о плану.

- Појачава се контрола тачности података унетих у предлог плана, тако да не само стечајни судија по службеној дужности или по предлогу заинтересованог лица, већ и на предлог Организације за надзор може наложити стечајном управнику или другом стручном лицу да утврди тачност података из предлога плана реорганизације.

- Класе поверилаца су изједначене са исплатним редовима, с тим што сви разлучни повериоци чине једну класу. У класи разлучних поверилаца врши се процена колико ће се различно потраживање наплатити из оптерећене имовине, а у осталом делу поверилац добија статус стечајног повериоца и разврста се према класи, односно исплатном реду којем припада.

- Брисане су одредбе да суд може наложити формирање посебне класе поверилаца, одредба да лица која имају више од 30% потраживања у оквиру једне од класа, чине посебну класу поверилаца и не гласају о плану реорганизације, као и одредба о административним класама.

- Подносилац плана реорганизације има обавезу да план реорганизације поднесе надлежном органу за заштиту конкуренције, ради прибављања мишљења да ли су предвиђене мере у супротности са Законом о заштити конкуренције у случају да се план реорганизације односи на велико правно лице у смислу прописа о рачуноводству и то истовремено са подношењем плана стечајном суду. Рочиште за разматрање плана реорганизације и гласање од стране поверилаца не може бити одржано пре доношења одлуке органа надлежног за заштиту конкуренције, односно пре истека рока прописаног законом којим се уређује заштита конкуренције. У случају доношења решења којим се потврђује усвајање плана реорганизације или се констатује да план није усвојен, стечајни судија у истом решењу има обавезу да одучи о свакој примедби на незаконитост плана.

- У пракси су се сретали примери да су се планом реорганизације наметале мере које нису правично третирале намирење свих поверилаца, одн. које су фаворизовале неку групу поверилаца. Због наведеног, утврђено је правило да се план реорганизације мора заснивати на фер тржишним принципима, које цени Организација за надзор.

- Ако се након усвајања плана утврди постојање стечајног разлога стечајни судија ће решењем о отварању стечајног поступка одредити да се стечајни поступак спроводи банкротством стечајног дужника. У овом случају, закон уводи ново правило да решење доноси судија који је донео решење о усвајању плана реорганизације, а стечајни поступак се спроводи као није усвојен план реорганизације. Поред наведеног, да би се избегле злоупотребе у предлагању плана реорганизације, уведено је правило да предлагач УППР-а, поводом којег је

донето решење о проглашењу банкротства, не може поново ни непосредно, ни посредно преко повезаних лица предлагати УППР или план реорганизације.

Закон први пут регулише стечај повезаних лица, постављајући правила да се именује један стечајни управник, постоји једна скупштина поверилаца, бира се један одбор поверилаца, да поступак стечаја води стечајни судија где се налази средиште главних пословних интереса повезаних лица, да се образује једна стечајна маса, да се припрема и гласа о једном плану реорганизације за сва повезана лица, да се начело равномерног намирења поверилаца примењује на стечајне повериоце свих повезаних лица, док се међусобна потраживања повезаних лица поништавају.

У случају када је поднет предлог за покретање стечајног поступка над повезаним лицима, међу којима није и лице чије је средиште главних пословних интереса у месту где се налази средиште главних пословних интереса свих повезаних лица, надлежан је суд према месту где се налази имовина највеће вредности према последњем објављеном финансијском извештају. У случају када је предлог за покретање стечајног поступка над правним лицем накнадно поднет суду који је надлежан према средишту главних пословних интереса свих повезаних лица, суд који је до тада водио поступак стечаја огласиће се месно ненадлежним и предмет ће уступити на даљу надлежност суду где се налази средиште главних пословних интереса свих повезаних лица.

Решења о отварању стечајног поступка над повезаним лицима могу жалбом оспорити стечајни и различни повериоци, уколико се не ради о повезаним лицима, који имају најмање 51% потраживања у односу на укупна потраживања исказана у последњем објављеном финансијском извештају стечајног дужника према којем имају потраживања, уколико докажу да би у консолидованом стечајном поступку мање намирили потраживање него у стечајном поступку стечајног дужника према којем имају потраживање.

Имајући у виду да стечајни поступци повезаних лица, најдуже трају и да су најсложенији, те да у овом погледу постоји правна празнина, закон по први пут поставља правила за регулисање стечаја повезаних лица. Правила о једној скупштини, једном одбору поверилаца и једном стечајном управнику с једне стране омогућавају ефикасност у спровођењу стечајног поступка, а са друге стране онемогућавају бројне спорове који пролонгирају стечајни поступак. Правило да је надлежан стечајни судија где се налази средиште главних пословних интереса (*centre of main interests*) омогућава да се стечајни поступак води тамо где се налази главна управа свих повезаних лица, одн. одакле се води (не транзиторно) пословање. У том месту се налази и пословна документација неопходна за утврђивање имовине и свих обавеза стечајног дужника. Образовањем једне стечајне масе омогућава се да се на истоветан начин води рачуна о формирању, чувању и уновчењу стечајне масе за све делове имовине повезаних лица. Један план реорганизације омогућава да се на свеобухватан и јединствен начин за сва повезана лица спроведу мере реорганизације. Ово има за последицу и равномерно намирење свих поверилаца и поништавање потраживања између међусобно повезаних лица. Оваква правила требало би да омогуће реорганизацију великих пословних система који су у стечају. Имајући у виду да се правила о реорганизацији из стечаја сходно примењују и у поступку реструктурирања, очекује се да ће правила о стечају повезаних лица омогућити решавање бројних проблема у пракси.

Одредбе Закона о међународном стечају усклађене су са правилима ЕУ о стечајној процедури (*Council Regulation (EC) No 1346/2000 of 29 May 2000 on insolvency proceedings*). У одредбама о међународном стечају, закон доследно спроводи правило о средиште главних пословних интереса (*centre of main interests*). За страна правна лица, која имају средиште главних пословних интереса у Републици Србији надлежан је суд у Републици Србији где се налази центар главних интереса. У делу искључиве међународне надлежности, даље се спроводи ово правило, па се одређује да је суд Републике Србије искључиво надлежан за покретање, отварање и вођење стечајног поступка против стечајног дужника чије је средиште главних пословних интереса на подручју Републике Србије. Законска претпоставка је да стечајни дужник има средиште главних пословних интереса у месту у којем има регистровано седиште. Ако се средиште главних пословних интереса стечајног дужника налази у иностранству, а његово регистровано седиште је у Републици Србији, искључиво је надлежан суд Републике Србије ако се према праву државе у којој стечајни дужник има средиште главних пословних интереса не може покренути и отворити стечајни поступак на основу средишта главних пословних интереса. Стечајни поступак обухвата целокупну имовину стечајног дужника, без обзира да ли се налази у Републици Србији или у иностранству (главни стечајни поступак). Када се регистровано седиште стечајног дужника налази у иностранству, а средиште главних пословних интереса на подручју Републике Србије, надлежан је суд у Републици Србији.

Ако суд у Републици Србији није искључиво надлежан према средишту главних пословних интереса, надлежан је ако стечајни дужник има пословну јединицу без својства правног лица у Републици Србији. Под пословном јединицом подразумева се било које место пословања у којем стечајни дужник обавља економску делатност која није транзитивног карактера, употребом људске радне снаге и добара или услуга.

Када се у Републици Србији не налази средиште главних пословних интереса, ни пословна јединица стечајног дужника, већ само његова имовина, стечајни поступак у Републици Србији је могуће водити ако постоји стечајни разлог али се у држави где стечајни дужник има средиште главних пословних интереса стечајни поступак не може водити због услова предвиђених у стечајном праву те државе, ако се према праву државе у којој стечајни дужник има средиште главних пословних интереса, стечајни поступак односи само на имовину у тој држави, када се страна судска одлука о отварању стечајног поступка не може признати, као и када се отварање споредног стечајног поступка у Републици Србији предлаже у оквиру поступка признања стране одлуке о отварању стечајног поступка.

За спровођење споредног стечајног поступка надлежан је суд на чијем подручју се налази пословна јединица стечајног дужника, а ако нема пословне јединице у Републици Србији, суд на чијем подручју се налази имовина стечајног дужника. Ако би више судова били месно надлежни, поступак води суд код којег је прво поднет предлог за покретање стечајног поступка.

Споредни стечајни поступак односи се само на имовину која се налази у Републици Србији.

Када је главни стечајни поступак већ отворен у иностраној држави, приликом отварања споредног стечајног поступка суд неће испитивати постојање стечајног разлога ако је страна одлука о отварању главног стечајног поступка призната у Републици Србији.

Ако стечајни судија одбије предлог за признање страног поступка, донеће решење о отварању стечајног поступка у Републици Србији а на предлог поверилаца или стечајног дужника, ако је то потребно ради равномерног намирења свих поверилаца. Овај предлог може се поднети у року од 8 дана од дана оглашавања решења о одбијању предлога за признање страног поступка на огласној табли суда, с тим да обухвата само имовину која се налази у Републици Србији. Против решења којим се одбија предлог за признање стране одлуке о отварању стечајног поступка, страни стечајни дужник, страни представник и повериоци имају право жалбе. Жалба не одлаже извршење.

Сваки поверилац и стечајни дужник су овлашћени да поднесу предлог за отварање стечајног поступка у Републици Србији, независно од тога што је отворен главни стечајни поступак у другој држави или на територији на којој Република Србија нема јурисдикцију, ако су испуњени услови због којих би се предлог за признање стране одлуке о отварању стечајног поступка могао одбити. У овом случају суд ће дозволити отварање стечајног поступка у Републици Србији ако то захтева начело равномерног намирења свих стечајних поверилаца. У решењу о отварању стечајног поступка суд ће о немогућности признавања стране одлуке о отварању стечајног поступка одлучити као о претходном питању. У овом случају, стечајни поступак такође обухвата само имовину стечајног дужника која се налази у Републици Србији.

Оваква законска решења предложена су како би се омогућило да се у Републици Србији воде стечајни поступци над *off shore* компанијама које имају средиште главних пословних интереса, укључујући и главну имовину у Републици Србији, над правним лицима која су формално изместила седиште у АП Косово и Метохију да би избегли јурисдикцију судова у Републици Србији, као и да би се омогућило вођење споредних стечајних поступака у случају пословних јединица (пре свега огранака) страних правних лица, код којих постоје потраживања запослених из Републике Србије.

Чл. 63. до 66. садрже прелазне и завршне одредбе, укључујући и одредбу да ће се стечајни поступци у којима до дана ступања на снагу овог закона није уновчено више од 50% ликвидационе вредности стечајне масе наставити се по одредбама овог закона, с тим што су стечајни управници дужни да у року од 15 дана од дана ступања на снагу закона поднесу извештај колико је имовине из стечајне масе до тада уновчено, с предлогом да ли ће се стечајни поступак наставити по одредбама овог закона, а суд је дужан да одлуку о томе донесе у даљем року од 15 дана. Уколико суд одлучи да се раније започети стечајни поступци воде по одредбама овог закона, стечајни управници су дужни да у даљем року од 30 дана поднесу листу признатих и оспорених потраживања, са обрачунатим затезним каматама у складу са законом, у складу са исплатним редовима из овог закона, а стечајни судија је дужан да коначну листу потраживања утврди на испитном рочишту.

Према члану 64, Министарство привреде које је надлежно за послове стечаја, дужно је да у року од 30 дана од ступања на снагу закона донесе подзаконске акте за његово спровођење, којим се прописују: ближи услови и начин избора стечајног управника методом случајног одабира, ближи основи и мерила за одређивање накнаде за надзор, праћење и извештавање о стечајним поступцима, услови за добијање лиценце стечајног управника, програм и начин полагања стручног испита, као и начин издавања и обнављања лиценце, начин провере услова за упис у именик стечајних управника, национални стандарди за управљање стечајном масом и кодекс етике, основе и мерила за одређивање

висине награде и накнаде трошкова стечајног управника, начин извештавања и садржина извештаја стечајног управника о пословању стечајног дужника, као и садржина извештаја које овлашћено лице дужника подноси стечајном судији за потребе одлучивања о отварању стечајног поступка.

Ступањем на снагу овог закона престаје да ради Агенција за лиценцирање стечајних управника и престаје да важи Закон о Агенцији за лиценцирање стечајних управника („Сл. гласник РС”, бр. 84/04 и 104/09), а сву имовину, права и обавезе Агенције преузима Организација за надзор, с тим што сву документацију и именик стечајних управника преузима Комора стечајних управника. Комора ће се основати преко организационог одбора од 9 чланова, које именује министар, тако да по 2 члана именује свако од 4 удружења а деветог члана одређује министар. Организациони одбор доноси привремени статут и именује привременог председника Коморе. Након уписа Коморе у регистар удружења, на скупштини Коморе именују се органи и доноси статут.

Предлогом закона је предвиђено да ће се дисциплински поступци започети пред Агенцијом за лиценцирање стечајних управника прекинути даном ступања на снагу овог закона, а у року од 90 дана од дана почетка рада Коморе наставиће се по одредбама овог закона.

У стечајним поступцима над правним лицем које је у већинској државној или друштвеној својини, Организација за надзор ће одмах по ступању на снагу овог закона поднети предлог суду за именовање стечајног управника.

Предвиђено је ступање на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

5. Финансијска средства потребна за спровођење Закона

За спровођење овог Закона нису потребна додатна средства из буџета Републике Србије. У буџету Републике Србије за 2014. годину на економској класификацији 621 – набавка финансијске имовине, средства у износу од 17.400.000.000 динара намењена су за откуп потраживања по основу радног односа у предузећима у поступку приватизације и то како оних предузећа која се налазе у поступку реструктурирања, тако и оних који су из овог поступка прешли у поступак стечаја. Могућност откупа потраживања не ствара обавезу за транзициони фонд. О откупотраживања се преговара у социјалном дијалогу, тако да коришћење ових средстава не представљају финансијски ризик ни у 2014. години ни у наредне две фискалне године.

6. Разлози за доношење закона по хитном поступку

Доношење овог закона по хитном поступку предлаже се у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст), из разлога што би се усвајањем предложених измена и допуна Закона о стечају обезбедио правни оквир за ефикасно спровођење стечајног поступка, нарочито над привредним субјектима код којих није било могуће спровођење реструктурирања, нити успешна приватизација, у складу са Законом о приватизацији.

Предложене измене су нужне како би се координирано применила решења из предложених овог предлога закона и Закона о приватизацији, који се такође доноси по хитном поступку.